

SUBSCRIPTION:
U. S. Canada & Mexico:
One year \$1.50
Six months 1.00
Three months ..... .50
Foreign Countries:
One year \$1.50
Single Copy 2 cents

SLOVENSKI NAROD

(SLOVENIC PEOPLE)

NAROČNINA:
Za Zd. dr. Canada & Mexico:
Celoletno \$1.50
Polletno 1.00
Četrletno ..... .50
Za inozemstvo:
Celoletno \$1.50
Povsemna št. 2 centa.

VOL. X. No. 9. Phone: Cortland 5188. NEW YORK, — PITTSBURGH, PA., četrtak, 2. marca (Thursday, March 2.) 1916. Geslo: „Slovenijo Slovenem“ — Leto X. Št. 9.

VELIKA OFENZIVA NEMCEV PRED VERDUNOM.

PRVI CILJ NEMCEV JE VERDUN.

V ZADNJEM TEDNU SO PRIČELI NEMCI S STRAHOVITO OFENZIVO V FRANCJI, KOJE NAMEN JE ZAVZETJE VELIKE FRANCOSKE TRDNJAVE VERDUN. — NADALJNI CILJ JE PRODIRANJE PROTI PARIZU.

Berlin, Nemčija, 29. februarja. — V svojem popoldanskem poročilu pravi nemško vojni ministrstvo, da so Nemci nadalje napredovali proti Verdunu v Woevre distriktu. Nemško čete so prekoračile pri svojem prodiranju vasi Dieppe, Abaucourt in Blanzee ter zavzele Manheulles in Champion. Istočno od reke Maas so zavzele neki mali fort, opremljen z jeklenimi ploščami. Dosedaj se je ujelo 228 častnikov in 16.575 vojakov. Zaplenilo se je obnem 78 topov ter 86 strojnih pušk.

Popolno poročilo nemškega armadnega vodstva se glasi: „Na različnih točkah se je nadaljevalo z zelo močnimi artiljerijskimi spopadi.“

Istočno od Maas smo zavzeli z naskokom neki majhen fort, naravnost severozapadno od vasi Doumamt. Ponovne sovražne napade v tej okolici se je takoj ob početku ustavilo.

V Woevre distriktu so prekoračile naše čete Dieppe, Abaucourt in Blanzee. Izčistile so razširno gozdno ozemlje severno od Vatrouville ter zasedle v zmagovitem prodiranju Manheulles in Champion. Pariz, Francija, 29. februarja. — V oficijelnem popoldanskem poročilu se glasi, da se nadaljuje z obstreljevanjem severno od Verduna z nezmanjšano silo. Istočno od reke Maas so se istotako vršili ostri infanterijski spopadi lokalnega značaja, pri katerih je prišlo ponovno do ročnih spopadov ter se pognalo Nemece nazaj. V Woevre distriktu se je posrečilo Nemece zavzeti po ostrem artiljerijskem obstreljevanju vas Manheulles. Pri protinaskoku, katerega so vprizorili nato Francozi, se je slednjim posrečilo prodreti do zapadne meje vasi.

V večernem poročilu se poroča o artiljerijskih bojih med Soissons in Rheims v Champagne. Francozi so zasedli neki lijak, ki je nastal vsled eksplozije neke nemške mine zapadno od Maison.

Severno od Verduna je postalo obstreljevanje manj ostro ter je opaziti zmanjšanje v primeri z prejšnjimi dnevi. O infanterijskih bojih se ne poroča ničesar.

Na različnih točkah v Woevre distriktu se je onemogočilo nemško prodiranje proti francoski artiljeriji.

O veliki artiljerijski akciji se poroča iz Vogevoj pri Souchez in Ban-de-Sapt. Istočno od Seppois so zasedli Nemci zjutraj par francoskih zakopov, iz katerih se jih je pa pozneje zopet pregnalo.

Dva nemška vodljiva zrakoplova sta padla pred francosko fronto na tla. Letalec, ki so se nahajali v zrakoplovih, se je ujelo.

Francoski vojaški izvedenci so ocenili število nemških čet pred Verdunom na pol milijona mož. Sedaj pa se računa, da je zaposlenih v tej akciji najmanj 750.000 mož.

Parisko časopisje je odločno mnenja, da se je položaj izboljšal. Dejstvo, da so je bojna črta premaknila, se splošno razlaga s tem, da je nemški generalni štab uvidel, da ne more ničesar opraviti proti francoskim obrambnim delom.

Vojaki, ki se vračajo s fronte poročajo o strahovitostih bojov ter izjavljajo, da se nobeni prejšnjih bojov ne morejo meriti s temi, ki se vrše sedaj v okolici Verduna.

Iz Verduna samega se poroča, da je bilo vsled granat ubitih 21 civilistov. Preostalo prebivalstvo zapušča v največji naglici mesto.

Chicago, Ill., 29. februarja. — Berlinski poročevalci „Chicago Daily News“ poročajo, da je z nadežnim prodiranjem Nemece zaplenjena usoda trdnjave Verduna. Citadela Verduna je oddaljena le štiri milje od nemških pozicij ter so obvladani mostovi preko reke Maas severno od mesta. Nemški topovi obvladujejo istotako obronke Cote de Lorraine ter olajšujejo nemško prodiranje proti trdnjavi od istočne strani.

Vsled visoke vode v reki Maas je sodelovanje čet na nasprotnih bregovih otežkočeno, vendar pa se nemške čete na zapadnem bregu pod varstvom težke artiljerije neprestano pomikajo naprej.

Glavni naskok Nemcev se vrši sedaj od istočne strani, kjer prodirajo v Woevre ravnini ter so že dospeli do vnožja višin istočno od reke Maas.

ZADEVA NEMŠKE KRIŽARKE „MOEWÉ“.

Poročilo o nemški ladiji, ki zasleduje angleške trgovske ladje v južnem Atlantiku, je dospelo večeraj s parnikom „Communiaw“, ki je dospel iz Alžira v New York.

Častniki te ladje so sporočili, da so ujeli dne 17. februarja v bližini otoka Madeira brezžično brzojavko, v kateri je neki parnik sporočil drugi ladiji, da ga zasleduje neka sumljiva ladija. Brezžična brzojavka je opisala to sumljivo ladijo kot kombinacijo med torpednim in potniškim parnikom, vsebujočim nekako 6000 ton ter razvijajoči brzino nekako 15 vozljev na uro.

Nadalje se glasi v poročilu, da ima nemški parnik na krovu dva topova in da vozi pod nevtralno zastavo. Glasilo se je, da je osumljena ladija „Moewé“ in da jo podpirajo v njenem delovanju druge, sileno opremljene ladje.

JAPONSKO — KITAJSKA POLITIKA.

Tokio, Japonska, 29. februarja. — Ministrski predsednik Okuma je sprejel danes odposlanstvo Japoncev, ki so izražali povsem sovražno mišljenje napram kitajskemu predsedniku Juan-Si-Kaju. Okuma je zagotovil odposlanstvu, da bo uporabila Japonska vse sile, da vzdrži red in mir v Orijentu. Rekel je, da ne more vlada javno obrazložiti svojih ciljev glede Kitajske, a je obenem povdaril, da se je doseglo sporazum med Anglijo in Japonsko glede tega vprašanja.

Delegacija je poslala zborovanje 300 japonskih politikov, med katerimi se je nahajalo več članov parlamenta. Na dotičnem zborovanju se je napravilo kitajskega predsednika Juan-Si-Kaja odgovornu za ustajo v južni Kitajski ter se obenem zahtevalo, naj odstopi.

KRALJ NIKITA V PROGNAVSTVU.

Slika nam kaže črnogorsko kraljevsko družino, ki živi v Lyons v prognanstvu. Osebe na tej sliki so sledeče: Spodnja vrsta od desne na levo: Princesinja Ksenija, kralj Nikita in kraljica Milena. Gornja vrsta: Princ Danilo, črnogorski ministrski predsednik ter princesinja Juta, žena princa Danila.

POTOP POMOŽNE KRIŽARKE „LA PROVENCE“.

FRANCOSKA POMOŽNA KRIŽARKA „LA PROVENCE“ JE BILA POTOPLJENA V SREDOZEMSKEM MORJU. — NAD 1000 LJUDI JE BAJE IZGUBILO PRI TEM ŽIVLJENJE. — FRANCOSKO MORNARIŠKO MINISTRSTVO JE LE SPOROČILO, DA SE JE PARNIK POTOPILO IN DA JE BILO REŠENIH 870 LJUDI. — NAJVRJETNEJŠA DOMNEVA JE, DA JE BIL TORPEDIRAN

Pariz, Francija, 29. februarja. — Francoska pomožna križarka „La Provence“ je bila peteklo soboto torpedirana v Sredozemskem morju glasom vesti katero je objavilo danes mornariško ministrstvo. Na krovu križarke se je nahajalo ob času nezgode nekako 1800 ljudi, od katerih je bilo rešenih po cenitvi ministrstva nekako 870 oseb, vsled česar je zaznamovati izgubo približno 1000 človeških življenj.

Deset francoskih stražnih ladij ter večje število rušilev je priložilo parniku takoj na pomoč, kakorhitro je došla brezžična brzojavka o nezgodi, ki je zadela pomožno križarko. Ko so dospeli ladje na pozorišče nesreče, ni bilo o parniku nobenega sledu več. Ladija je izgubila pod valovi in na površini morja je bilo opaziti le rešilne čolne, ki so bili obloženi s stotinami ljudi, katerim se je nudila rešitev na njih.

Izmed preživelih se je prevedlo 296 na Malto, dočim se nahaja 874 na grškem otoku Melos. Veliko število pogrešenih se je najbrž rešilo v čolnih na brezžične grške otoke, ki se nahajajo v ondtni okolici. Večje število pomožnih ladij išče še vedno preživele na morju, vendar pa je upanje, da se reši še nadaljne, kaj majhno, ker je že minulo več dni izza potopa pomožne križarke ter se ni med tem časom rešilo nobenih nadaljnjih pomorskecev. V nedeljo so našli torpedni rušilec nadaljnjih 85 preživelih, ki so se rešili na grški otok Melos.

„La Provence“ je bila preje eden največjih in najlepših parnikov, ki so se nahajali v rekatlantiški službi, a ga je francoska vlada takoj ob pričetku vojne rekvirirala za sebe. Parnik je vseboval 19 tisoč in 200 ton ter je bil zgrajen leta 1906.

Iz poročil, ki so došla, je razvidno, da je vozil parnik čete ali v Solun ali pa iz Soluna. Otoka Malta in Melos sta oddaljena drug od drugega nekako 600 milj ter se nahaja Melos na južno-istočni obali Grške. Iz tega se sklepa, da se je potopila križarka med obalo Grške ter otokom Malta.

Francosko mornariško ministrstvo navaja, da se je nahajalo na krovu pomožne križarke 1800 oseb, a ne pove ničesar o značaju te ladje. Kljub temu pa se zagotovo domneva, da gre pri tem za francoske vojake, ki so se vozili v Solun ali se pa vračali v Francijo. Med ebema se vrši redni promet ter se neprestano prevažajo čete.

Če se je nahajala ladija na poti v Francijo, je imela brez dvoma na krovu ranjen ali odpuščen vojake.

Kaj je povzročilo potop pomožne križarke, se ne poroča, ter se ne ve, če je bila vzrok nesreči mina, notranja eksplozija ali če je za del parnik torpedno sovražnega podmorskega čolna. V splošnem pa je javnost prepričana, da je bil podmorski čoln, ki je potopil to ladjo, kajti v onem morju križari neprestano večje število nemških, avstrijskih in turških podmorskih čolnov.

PREDSEDNIK WILSON IN KONGRES.

PREDSEDNIK WILSON HOČE IZVEDETI, ČE STOJI KONGRES ZA NJIM ALI NE.

Washington, D. C., 29. februarja. — V nekem pismu na nadomestujočega predsednika komiteja za lišni red, Pou, je naprosil predsednik Wilson ta komitej, naj kakorhitro mogoče spravi do glasovanja resolucijo glede svarila Amerikanem, ki hočejo potovati na oboroženih ladjah in parnikih zaveznikov.

Predsednik pravi v svojem pismu, da je deželni zelo škodljivo poročilo o neednosti vlade glede zunanje politike in da je vsled tega priporočljivo, da se o tem vprašanju javno debatira in tudi o tem sklepa. Le na ta način je mogoče razpršiti ves dvome ter škodljivz nesporazumljenja v inozemstvu.

Pismo je naslovljeno na kongresnika Pou, ki zastopa predsednika Henry, odsotnega v Texasu.

S tem je odpravil predsednik vsako oviro proti razpravljanju glede zunanjih zadev v kongresu. Vsled tega se domneva, da bo sledila v kongresu živahna debata glede zunanje politike, ki bo značilnejša kot je bila katera v zadnjem času.

Administracija si je zvesta zmagi tako v poslanski zbornici kot v senatu, vendar pa se med tem časom lahko mnogo pripeti in gotovega se ne more reči ničesar vnaprej. Nepristranski opazovalci pravijo, da bo resolucija gotovo sprejeta v poslanski zbornici, a nikakor ne v senatu.

Speaker hiše Clark in demokratični voditelj Kitchin sta pretkli teden povedala vnaprej, da je zbornica dva proti enemu za resolucijo, s katero se svarijo ameriške državljanke pred potovanjem na oboroženih ladjah zaveznikov.

Predsednik je očitno mnenja, da mora priti zadeva prejaliste pred kongres ter smatra sedanjim trenutku za najbolj ugoden za to. Najbrž hoče ugotoviti, če se mu hoče dati prosto roko in obenem namerava razpršiti utis, ki je najbrž nastal v Berlinu in ki ima za predmet, da ne stoji cela dežela za njim in njegovim naziranjem glede politike vojevanja s podmorskimi čolni.

V kongresu so bili glede pisma predsednika Wilsona presenečeni in zagovorniki svarila niso mogli danes reči, kakšno politiko bodo zasledovali v nadaljnem glede tega vprašanja.

Slovinci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod“, najboljši slovenski list v Ameriki!

RUSI PRIČAKUJEJO NOVE OFENZIVE NEMCEV.

Petrograd, Rusija, 29. febr. — Poloficijelno se je danes objavilo, da je opaziti na celi nemški istočni fronti izvanredno delavnost. Vsa znamenja kažejo, da je pričakovati za spomlad veliko nemško ofenzivo na tem vojnem pozorišču. Nemci so baje nagromadili velikanske množice eksplozivnih in požigalnih bomb ter se tudi poroča, da je vse pripravljeno za pomnoženo akcijo letalcev. Nemci ja je poslala na to fronto veliko število novih aeroplanov.

USODA DELAVCEV.

Devet se jih pogreša po eksploziji, ki se je pripetila v W. Virginiji.

Kempton, W. Va., 29. febr.

Poroča se, da je dosedaj izgubilo šest mož življenje in da se devet nadaljnjih delavcev pogreša vsled eksplozije, ki se je pripetila danes zjutraj v rovu št. 42 Davis Coal and Coke Co. 52 mož, ki so bili na delu, je bilo mogoče rešiti.

Rov je globok 472 čevljev ter se glasi, da je povzročil eksplozijo premogovni prah, ki se je bil nabral. Oni, ki so ostali nepoškodovani, so se rešili k izhodu rova, odkoder jih je prevedlo na površje no rešilno moštvo, ki je dospelo medtem na pozorišče nesreče. Na svetlo se je prineslo šest trupelj ter štiri težko ranjene.

NEMŠKI BALON NA HOLANDSKEM.

Amsterdam, Holandsko, 29. februarja. — Neki nemški balon je pristal danes v okrožju holandskih mej ter so ga holandske oblasti zaplenile. V balonu se ni nahajala nobena oseba.

UDANOSTNA IZJAVA.

London, Anglija, 29. febr. — Delegati vseh trgovskih zbornic, z erdino izjemo Manchestera, so poslali danes angleškemu kralju brzojavko, v kateri zagotavljajo, da bodo podpirali vsako odredbo vlade, koje namen je izvojevanje zmage angleškega orožja.

PRIPRAVE NA NEMŠKI NAPAD.

Angleški vojaki v Flandriji pričakujejo splošnega napada Nemcev ter se je z ozirom na to odredilo vse potrebno. (Iz tega poročila je razvidno, da nimajo Francozi in Angličani v Belgiji nobenega pomena za napad, temveč da se le skušajo braniti ter se vzdržati v svojih postojankah. — Opom. ur.)

ANGLEŠKE IZGUBE.

Angleži poročajo, da so izgubili tekom meseca februarja nadaljnjih 18.000 mož.

London, Anglija, 29. febr. — Angleške izgube na vseh vojnih pozoriščih tekom meseca februarja znašajo 739 častnikov in 17.947 mož.

POTRES V CANADI.

Quebec, Canada, 29. febr. — Tri zaporedne potresne sunke je bilo opaziti danes malo po polnoči v celi okolici Quebeca. Policija in požarna bramba sta imela cela ure posla, da sta odgovorila na radovedna vprašanja prebivalcev, ki so živeli v mnenju, da je zletelo v zrak kako municijsko skladišče ali kaka tvornica za municijo. Seizmograf na opazovalnici ni zaznamoval nikake izpembe in znanstveniki si niso mogli razložiti pojava.

BRYAN ZA WILSONA?

Washington, D. C., 29. febr. — Predsednik demokratičnega državnega komiteja za Nebraska, sodnik Thompson, ki je imel pred kratkim daljše posvetovanje z Bryanom, je izjavil, da je prejšnji državni tajnik za zopetno-nominacijo predsednika Wilsona in da ne bo vprizoril na konvenciji demokratične stranke v St. Louis nobenega poskusa, da bi nasprotoval principiijelni izjavi predsednika glede pripravljenosti ali glede zunanje politike. Bryan izjavlja, da sploh ne namerava nastopiti proti predsedniku Wilsonu.

ITALIJANSKA VLADA IN NEMŠKE LADIJE.

Italijanska vlada je zaplenila nemške ladje in iz tega koraka se sklepa, da bo prišlo do vojne med Italijo in Nemčijo.

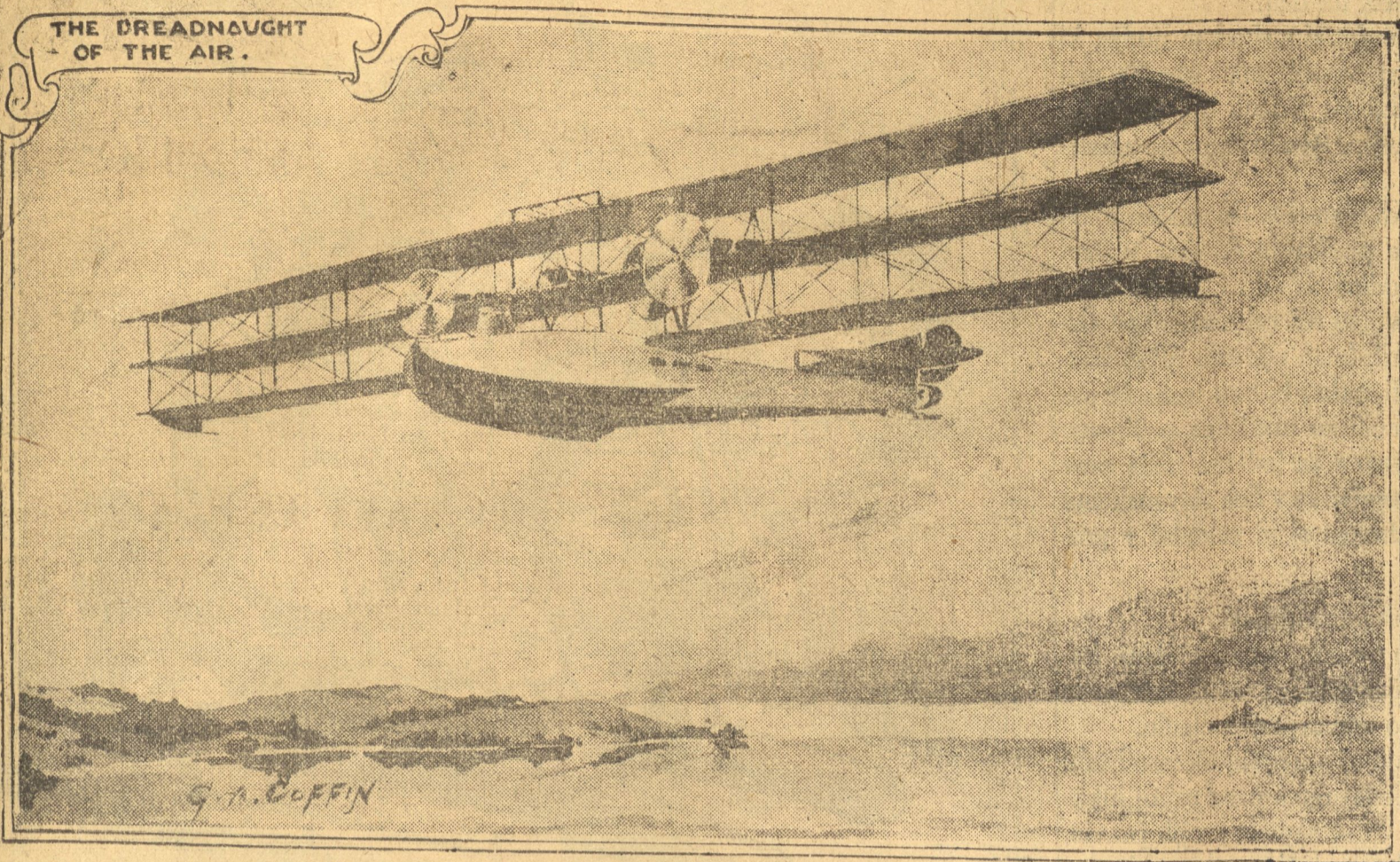
London, Anglija, 29. febr. — Italijanska vlada je rekvirirala 34 izmed 37 nemških ladij, ki so internirane v italijanskih pristaniščih. Tozadevna objava je bila sporočena danes v angleški poslanski zbornici.

REAKCIJA NA JUGU.

St. Louis, Mo., 29. febr. — Glasovi treh proti enemu se je odločilo danes, da se loči črnce od beloga prebivalstva mesta. V tozadevni odredbi se glasi da se ne smejo naseljevati črnce v mestnem bloku, v katerem stanujejo belci. V nekem drugem paragrafu se glasi, da ne smejo stanovati črnce v bloku, v katerem stanuje nad 75 odstotkov belcev. Nasprotniki te odredbe bodo gotovo izpsovali ustavno povelje pri tej odredbi ter bo šla zadeva najbrž do najvišjega sodišča.

NOVI „DREADNOUGHT ZRAKA“.

ČRTICE Z ITALIJANSKEGA BOJIŠČA.

Kako se v sedanji vojni skrbi za telesno snaznost vojaka, o tem se je le tu pa tam v posameznih oddelkih poročalo. Da je pa ta skrbi proti razširjanju nalezljivih bolezni res veličanske veljave, dokazuje statistika slučajev kužnih bolezni. Slišalo se je večkrat preproke pri polni mizi in pri čaši pivka, ki so trdili in gotovo še trdijo, češ, vojske bo naredila konec kužni, kolera in bogve kakole bolezni. Ni pa temu res; če bi ne bilo ta kih sanitarnih naprav, pač verjetno gotovo, zlasti v poletnih mesecih, ko so mrtveci neznošno smrdeli in jih ni bilo vsled ognja mogoče pokopavati. Skropili smo jia z apnom in ravno tako naša strahnišča (na kakih najvi izkopana jama, takozvana „latrina“). V bal-kanski vojni je nek avstrijski profesor pojav kolere na mah ustavi-l, na kar smemo biti ponosni. V japonsko-ruski vojni se je pa našlo, da so ranjenci veliko prej ozdraveli, če so se kopali in se prale rane, radi tega se v današnji vojni skrbi za umivanje in pranje. Dokazano je, da Nemčija in Avstrija izdasta ogromne svote v za namen, ozdravit in izlečiti nad 80 odstotkov ranjenih in obolelih, in že to je za naše sovražnike hu-do orožje in se ne morejo načuditi, odkod vendar jemljemo ljudi. Pre je so bile nalezljive bolezni naj-večji zadržek taktičnih načrtov, sedaj take bolezni niso nikak za-držek, taktična misel ne zavisi od pojavov istih. Če pa se kje poja-vi, tedaj se pri tisti četi takoj ba-teriološki preišče in končno iz-vicek dožene. Higijena zasleduje moža celo v strelni jarek.

V dobrem starem času so četi, pri kateri se je pojavila bolezen, le razširili, ravno nasprotno današnjim napravam in odredbam. Če se ne motim, je Napoleonovo vo-jaštvo razširilo po Evropi očesno bolezen potom razkoplenja.

Našim zdravstvenim odredbam se je zahvaliti, da je vedno nova rezerva mož na razpologo in da se jih vedno večje število vrne v boj-ne črte. Takim odredbam pa mo-ra biti tudi zaledje hvalazno, ker na ravnotako proti boleznim isto je zavarovano, kakor vojna moč. Chirurgija in Hygiena sta danes v vojni tako sorodni sestri, da ena brez druge ne doseže namenjenih ciljev, temveč le v tesni družbi.

Uš, ta „krotka“ živalica, ima dandanes le kratko nit življenja. Kjer se pojavi, so ji že za petami — kako, izvedeli bomo iz bližnji-ega opisa. Omeniti je le, da je ta živalica hud sovražnik vsake vena-ske, ker je najzanesljivejši vena-salec in zbiralec kužnih bolezni.

čaja in drugih pijač, med drugim tudi vino, žganje — postreza ran-jencem in bolnikom, na potu in jih pokrepi na ta ali oni način. Tudi svačice se delijo. Takih „pos-taj“ ali „vlakov“ je nad 20, vsi pod nadzorstvom člana „Rdečega križa“ grofa Traun-Abensberg. Neverjetno, a vendar res, da je v teku italijanske vojne ena sama taka postaja nad 40.000 mož postregla in okrepčala. Kakor ome-njeno, priklopi taka postaja štirin-voj svojo pomoč vsakemu vlakcu. Ne trdim preveč, če omenim, da so tudi že dobili laški ogenj in jih je tresla bora. Ni jim to mar, iz člo-vekoljubja pozabijo sami nase. Pravo junaštvo, ki zasluži odliko-vaanja.

Če se peljemo dalje, srečamo na progi morda kopalni vlak, ki veli-ko vozi med —. Spredaj pari ni stroj (lokomotiva) osebnega vlaka, ki daje gorkoto in paro, v sredi vlaka je pa stroj tovrnega vlaka, ki daje za porabo potrebno vodo. Tak vlak šteje navadno po 10 voz in še več. Po dva do tri tri-soč mož se lahko okopje v enem dnevu in v takem vlakcu, obenem so tudi osnaženi uši, ker so ti kopali-ni vlaki zvezani tudi z desinfekci-jo (pritisk štirih atmosfer pri 100 do 110 stopinj vročine). Tak vlak pride in ostane poljubno kje na odprtem polju na prosti, kjer je ravno vojaštvo. Takoj prične svo-je delo. Vojaštvo sleče svojo zgor-ujo obleko, jo sveže skup in odda v voz za desinficiranje, med tem pa gre v kopalne vozove: v prvega oddelku se svleče spodnje obleko- in gre v „Adamovi obleki“ v drugi oddelku, da se opere z gor-ko vodo; ko to konča, gre v tretji oddelku za osušteev in nato v čet-rti oddelku, kjer dobi popolnoma sveže oprano perilo, nato pa prej-me že vrhno obleko, ki se je med tem časom, ko se je kopal in um-oval, že očistila bacilov in pa „gra-dih“ uši. Vojak je torej čisto pra-rojen in osnažen. V teh vozovih je prav prijetno, zlasti če brije zunaj-ona kraška burja, katero je naš Gregorčič pač pozabil omeniti, ali pa mu je bila ravno tako neprijet-na kot nam, zato jo je pa rad po-zabil, kakor bi jo tudi mi radi po-zabili. Ti kopalni vlaki imajo se-voj tudi brivce. Namerilo se je že, da se je dalo tej ali oni četi, ki je bila ravno na vrsti za kopanje, povede si dati postriči do golega lase, Kranjec in Stajerci so bili v tem oziru popolnoma trdovrtni — hoteli so pridržati svoje „frizur-je“. Ko se je četa, kateri je bil tak vlak naročen, osnažila, jo od-kuri drugam, kjer je potreben.

Kje pa je dobil kopalni vlak to-liko sveže opranega perila, bodo marsikdo vprašal. Čisto naravno. Vojaki, ki so bili določeni za ko-panje, so odložili svoje umazane stvari, katere popelje ta kopalni vlak v nalašč zato postavljene „poljske perilnice na paro“, kate-re so postavljene ob celi bojni četi. Veliki železni kotel za lug, pral-ni boben (Waschtrommel), centri-fuga za oženanje, parni stroj in nekaj za to določenih vojakov-pe-

ric, ki so v stanu na dan po več ti-soč kosov perila oprati. Seveda to perilo ni likano, pač pa bolj higi-enično očišeno, nego isto naših gospodinj; poleg tega se s perila-mi ni treba jeziti, kot se to dosti-krat zgodi, zlasti če so počasne in brbljave.

Vse te naprave so med seboj ta-ko tesno sorodne, da si strežejo iz roke v roko in ena brez druge ne more obstati, oziroma delovati. Nekaj povse drugega za vsakega vojaka zdravje so takozvane „narodne sobe“. Naš nadzrav-nik, dobrušni g. dr. Jung, ki je s svojimi dobim nasvetom in člo-vekoljubnim postopanjem pri naš-i četi obče priljubljen, naziva rad šaljivo barake, kjer ima on svojo ordinacijo in je v nji tudi taka narodna soba, z „hotel pri umaza-nem levu“. Jaz pravim barake, Pod tem imenom bi si kdo pred-stavljaj nekaj za silo skap-zbitga, da vleeče skozi veter in burja. Toda te barake so dobro naprav-ljene, obite z lepenko krog in krog imajo večja okna, za ležišče je na-vadno uporabljena lesena volna (Holzwolle) namesto slame, kate-re še za žival primanjkuje, na sredi takih sob ali barak pa razširja-ta ena ali dve peči svojo gorkoto; in zunaj je mraz in živžga burja, da prigiba drevesa. Pripomniti se mora, da so naprave teh barak v vsaki večji skupini, ki so namah in iz tal zrastle in o katerih se je že pisalo da so kot ameriškanski nekaj kilometrov za bojno črto od mesta z ulicami, — in katere slu-žijo v ta namen, da se četi, ki so došle iz ognja, oziroma iz bojev, počinejo za nove napore; torej ne-posredno za bojne črte takih bar-ak mest seveda ni, temveč le skri-vališča, vsekana v skalo, celo kamenite, a vlažne dvorane, ali pa postavljena iz kamenja in prsti, v katere se mora zlesti po kolenih in se v notranjščini ne more stati, temveč le sedeti ali pa čepeti, red-kokdaj ležati.

Ko torej mož zbolí, se javi zjut-raj bolnega, nato gre k viziti v kak „hotel pri umazanem levu“. Če je taka bolezen, ki traja več-tednov ali mesecev, se ga pošlje z listkom k pristojni divizijski zdra-vstveni komisiji, ki ga še enkrat preišče in ga ali obdrži v lastni baraki, ali pa pošlje zopet z list-kom naprej na takozvano „tirno postajo“, o kateri se bo še po-zneje govoril. Če je pa zbolel mož spoznan, da se bo v nekaj dneh pozdravil, se ga vzame, oziroma pridrži v narodni sobi, ki je pod nadzorstvom zdravnika. Tu se mu-đa bolj ležišče na leseni volni, ima toplo sobo in počete, kate-rega je današnji vojak najbolj po-treben. Tudi gorkota vpliva tako dobro nanj, da pač kmalu okrev-a.

Oni pa, ki so prišli do ene tirni-kih postaj, ostanejo tam nekaj dni, da se jih nabere večje število (večših do 500 mož, bolnih in ran-jenih), potem pa jih odpošljejo v notranjost dežele. Tako postaje so navadno poleg železniških pos-taj v velikih, trdnih in za gorko-to postavljenih barakah, v kate-rih ima službo več zdravnikov. Po strežbo oskrbujejo sanitetci. Ko se jih je nabralo zadostno število,

pride „lapon“, da, cel vlak, in z nakladanjem se prične, v vozove, v katerih je, na sredi zakurjena peč. En pisk in hlapon nas odne-se in nikdo razen vlak spremija-jočega zdravnika ne ve, kam. Za potrežbo v vlakih so določeni sa-nitetci (Begleitpersonal), ki spre-mljajo vlake na vse strani monar-hije. — Ranjenci pa, katere se na-loží, dobe na prsa viden plakat z različni napis, n. pr. „nemiren“, „pozor na zopetno kvavljenje“, ali „nemna prehrana“, se en sme prekladati ali pa pri streljih v-pozor na zopetno kvavljenje“, ali „nemna prehrana“, se en sme pohvalno tudi o usmiljenkah (na-vadno dekleta in žene bližnjih kra-skih vasi, ki nosijo belo obleko kot velike cast). Tudi žensko nara-vano čenilo, pokazala se je v tej svetovni vojni kot srčno in dobro sobariteljico ob moževi strani pri nebruhno sovražnikom.

Preje omenjeni vlak z bolniki in ranjenci vozi seboj tudi lastno kuhinjo in se med potjo kuha in deli gorka juha, meso itd. Ko dose-va določeno postajo navadno ka-kega glavnega mesta, pričakuje dovolj ambulancijski voz, oziroma voz cestne železnice na razpologa, da se popelje vojake v določena rezervne bolnišnice.

Prišedli tja, se ga sleče, omije in obleče v sveže perilo, medtem ko mu odzamejo sukajo in dra-go površno obleko ter umazano perilo, kar se desinficira in opere, zatej ga spravijo v bolniško so-bo. Že sanj pogled vsakega posa-mnega vojaka ti izda, kako ve-selje ga prevzame, ko zagleda do-bro mehko in čisto belo postelj v kateri se mu je že mesec in mese-ec spavajočem in dežu in blatu pod milim nebom in granovjem na goli zemlji ali trden kamenju — sanjalo in je mislil na svoj dom, kjer mu je žena ali mati, sestra pripravljala gorko in mehko te-žišče. Dosegel je tudi sedaj enako-če ne boljše postelj, toda vsaj bi-jev za dom in cesarja v kakem stanju? A na to se ne misli — po-zabi se i to ob skrbni potrežbi usmiljenk in sanitetcev, ki na vsak migljaj pazijo, da so takoj pri roki. Zdravniki se trudijo po-možnosti vsakemu olajšati boleči-ne s tolažbo in zdravili. Tudi ti zaslužijo na osem prvih mest biti v tej svetovni vojni zapisanim z zlatimi črkami kot požrtvovalni soobristi naših front.

Opazovalo se je večkrat, ko je sovražni zrakoplovec vrzel bombo, ki je ranila več ljudi in se je zdravnik trudil v potu svo-jega obraza z obvezovanjem, da se je pojavil nad obvezovalščem drug sovražni zrakoplovec. „Kra-terja“ se je klicalo, vse je hitelo pod drevje, skale itd. le za obve-zujočega zdravnika ta klic ni bil, dasiravno je bil v veliki nevarno-sti, temveč je obvezoval dalje. Ta-ko služí danes naš avstrijski po-žrtvovalni in človekoljubni zdra-vnik.

Gotovo pa vsakemu bratu ne-bode znano, da v vojni vojaki tu-di na duhu zbolé, in to morda vsled hudega sovražnikovega o-gnja ali pa vsled vednih misli na dom; — kratkonoj opredel je

na ma. S takim je pač križ, pa kaj, z močnim sprenstvom so brez orožja varni in se jih istotako pošlje v opazovalnice in norišnice. Groza vojne je omračila un tudi civilnemu ljudstvu. Pri izpraznit-vi Gorice se je videlo več takih revežev (tudi žensk) iz boljših krogov, ki so morali zapustiti ne-nadoma svoje hišice. Vojška omlast jih je istotako poslala v zdra-vljenje.

Če se omenim neposredno za bojno črto se nahajajoče obvezo-valnice, tedaj bodo menda vse vo-jaske zdravstvene naprave v „mo-derni“ vojni našete. Tu sem pri-de ranjen vojak, da ga zdravnik obveže, ali ga pa, če je hudo ran-jen, prinesejo sanitetci. Ko se to zgodi, se ga pošlje z vozom do pos-taje. Ti vozovi ali pa avtomobilni vozijo samo pomoči do postaje po vojaštvu postavljene poljske žele-znice in od tu dalje kakor spro-daj omenjeno, do tiralne postaje. Dogodilo se je pa že, n. pr. v Dal-lasču, da je Lahon poslal grana-to, ki je ranila ali ubila že obve-zane na slani ležeče ranjence. V vojni je človek vsak dan mal-zvijlenem in smrtjo.

Skoro bi se vprašalo: kaj pa je vendar človek?

Stara navada je, da se uporaba proti revmatizmu, trganju, nevalgiji in sličnim boleznim „Pain Expeller“ dr. Richter-ja. Pristni „Pain Expeller“ je dobil v Ameriki v vsaki lekarni po 25 centov stekleničico ter ga lahko spoznate po varstveni znamki si-dra. Pri nakupovanju pazite na to znamko. (Adv.)

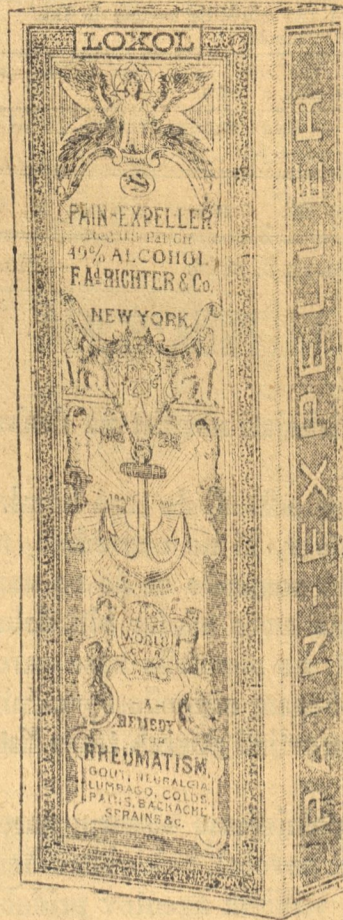
PISMO IZ GORICE.

Po dolgem deževju in meglenem odmoru, v katerem se je skoraj ne-opazno zamenjalo staro leto z no-vim, se je nad Gorico zopet zgra-nilo lepo modro nebo in zimsko solnce je z svojo toploto objelo svo-je teško prizkušeno hčerko. To solnce Gorico. Zavladal se dne-ji, kakor taktak, ko smo polni ne-vrednega veselja hiteli na krati-ziški izlet v St. Maver, v Grofno ali na Kalvarijo in je naš pesem svobodno kipeja v božjo naravo, kopajočo se v dobrodejnca žar-zabnega solnca.

Opredel črno in razmišljam, kam bi smel človek kreniti, ne da bi prišel Lah na tulo. „K Soči pod skale, na južno postajo, ali vsaj do Stražic“, se oglasi naga-ljivo v duši. Kar zaburi v zraku. Aeroplan je tu. In ti sam, se dva-mu sledita. Mirno romajo vsi trije protiv severovzhoda, živno les-ketajo v solnčnem soju. Ljudje, idočí po cesti, se umaknejo k zidu, nekateri izginejo v vežo, tu in tam opazujejo neljube značne goste, katerih ni bilo že od Božiča na spregled. Že so se pokazali na tem-pomudrem obdobju beli oblaki šrapnelov — vedno gosteje — ved-no bližje. Ena sama želja se nis polodi: Da bi vsaj enega pogodili! Marsikaj smo že videli v Gorici, a padec aeroplana še ne. Šrapneli so pokali edalje gosteje; zadeli niso, pač pa so pogurali v beg go-tovo oznanjevale neljubih do-godkov. Na cesti je zopet oživilo prejšnje vrvenje, a ljudje so si med seboj spetali: Vihar se bli-ža.

In res! Nasednjega dne je živ-zgalo preko našega mesta in ka-ktor blisk je raznesla novica, da so bile tri osebe zasute. Besneli so sovražni strelj proti mestu. Dne 3. januarja popoldne se je pri-podila 28 cm. granata ter napravi-le med ljudmi in živino precejšo zruče. Ko sta se prah in strah položila, pa so navzoči z veseljem doznali, da je le nekaj kraj ne-znatno ranjenih, en voz strj in cestni vodovod polkvarjen — lju-dje pa vsi celi in zdravi.

Zopet se brenčali v zraku aero-plani, če druziče nego prejšnje dni. Nismo se varali. Konaj je legla noč na bojno polje, že so u-brali topovi tržno predigo spo-pada. Kmalu se oglaš z Oslavja-puške, strojne puške, okrog nas zarohne topovi, raznel se je boj. „Hitimo našim na pomoč“, se o-glasi enoglasno med nami in že spremlja vroča molitev tužni bo-jni hruš. Nismo zatisnili očesa v noč, saj je bilo, kako da bi bila zemlja odprla okrog nas svoja žre-la. Kakor v polejtu sovražni, že so to noč v strašnem zboru rotni-

DR. RICHTERJEV PAIN EXPELLER ZOPER REVMAZEM, NEURALGIJO, OTRPNELOST SKLEPOV IN MIŠIC, ZOPER INFLUENCO, GLAVO IN ZOBOL.

Pravi lek se dobiva v zavitku, kot ga slika predstavlja. Od-klonite ga, ako na zavitku ne najdete varnostne znam-ke „Sidro“.

Po 25 in 50 centov v lekar-nah ali pa naročite naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74—80 Washington St., NEW YORK, N. Y.

naši topovi. Čutili pa smo, kako veličastnomila je molitev za me-ko domovino, kadar hiti v nabo na perutih nevzdruče domovinske ljubezni ob strašnih smrtosnihih strelcov. Naslednje jutro smo bili vsi nekam razburjeni; vznemir-jal nas je izid nočne bitke. Okrog enajste pa se je bližina razgla-sila novica, da so naši zavzeli O-slavje in ujeli 800 vojakov, 17 ča-stnikov in 1 stotnika.

Olajšani smo se oddahnili. Mar-sikateri hvaličen pogled je spjal k svetogorkim razvalinam. Nad nami seveda so že zopet god-rijali zrakoplovi. Kar se pojavi na cesti veselo vrvenje. Gospodj, gospiče, vojaki, otroci hite proti Vrtni in Gledališki ulici. Ubersa-jo za ujami, saj je boja v diru pa-stala nekaj prav navadnega. Ta glej! V četverostupni peljejo mi-no nas italijanske ujetnike. Ko li videl oni srečni izraz, ki je zas-ajal našim vojakom na obrazu, ko so ugledali razoroženi bojni plen. Lovce se gotovo tako srečno ne smehlja, ko mu leži srnjak ob no-gah. In ujetniki! Strmeli so nad veselo množico, ki je letala z nice v ulice, da jih še enkrat vidi in tudi njih se je polastilo veselje. Gotovo niso pričakovali toliko pri-jazne radovednosti. Zdačji poči za Kalvarijo, kroglja prižvižga in poči nad ljudskim vrhom. Taj sledi druga, tretja, vse v bližino ulic, po katerih so pred kratkim stekali ujetniki. Zrakoplov jih je bil opazil in misleč, da so naše čete, je takoj dal povelje streljati nanje, seveda brez skode.

Med onimi, ki so se ostali v Go-rici, moramo omenjati naših vrlih duhovnikov-janakov. Neustrašo-ko izvršujejo med nami svoj svei poldele. Ti vrli, neustrašeni go-spodri esot stoli in župni vikarji dr. Kobal, dr. Sorli, don Mosetti, kaplan Jug, župnik v pok. On-glija vitez dr. Bambela, marljivi p. Janez. Ker je stopil župnik Ziaeh v pokoj, je imenovan za župnega upravitelja nadškofijski kaplan Grusovin.

V gorici stanjujejo razni imeno-vanih še: usgr. Casteliz, usgr. Kolavčič, voditelj ordinariatske pisarne Setničar, nunski spoved-nik Pussig, p. Gabrieli S. J., p. Franciček in p. Aleksander na Ka-stanjevici. Iz tega je razvidno, da verniki v Gorici niso zapuščeni. One komitete verniki vedno im-majo, kakor v mirnih časih, ko se je vrstila maša za mlaše, smo pa-tiki na fronti.

Te dni se mudil v Gorici kakor ste kratko že poročali, presvetli gospod deželni glavar usgr. Fai-dutti. Ogledal si je stolnico in odredil, da se ornatí in kelilni od-peljajo iz Gorice na bolje varen kraj.

Mobilizacija avstrijskih žen. — Ženske organizacije, od katerih vojno ministrstvo pričakuje pre-lilogov o uporabi žensk v zaledja, so imele zadnje dni na Dunaju več posvetovanj. Predvsem skausajo bi-biti temelj, na katerem naj bi slo-nela takozvana ženska mobiliza-cija. Do sedaj se je razpravljalo o varstvu mater, mladine in otrok, o šolanju žensk, določila se je tu-di približno njihova možnost za delo, govorilo se je tudi o posve-

tovalnicah, starosti, zaslužku in prilikah za žensko delo. Vojnematr ministrstvu se bo na ta način stavilo emotne in složne predloge vsega avstrijskega ženstva.

Skrasjanej ponavljavne dobe za stavbinski izpit. — Izšla je mini-strska naredba, ki pooblašča poli-tične deželne oblasti, da smejo kau-didate, ki so bili pri starbinskih izpitih reprobirani za eno leto, pri-pustiti k izpitu že pred potekom leta.

IMENIK IN GENIK SLOVENSkih KNJIG.

KATERE LAHKO NAROCITE PRI NASI UPRAVI.

Amerika, ali povsed dobro	20
Arumagan, sin indijskega kneza	28
Bitka pri Visu	35
Bog pomaga	45
Boj za pravico	40
Burska vojska	30
Car in tesar	25
Cesar Jožef II.	30
Cvetinka Borograjska	45
Darinka	25
Darovana	35
Evstahija	20
Fabijola	40
Izdajavec	40
Iz dnevnika malenega poredeca	25
Jaromil	90
Juan Miseria	65
Junj Baron Vega	25
Kaj se je Makarju sanjalo	40
Kar-Bog stori vse prav	50
Kako sem se jaz likal (J. Alešovec)	90
I. zvezek	90
II. zvezek	90
III. zvezek	90
Kraljčin nečak	35
Kratke zgodbe	35
Korejska brata	35
Ljubite svoje sovražnike	30
Ljubljanski slike	130
Maksimilijan I.	50
Malo življenje	70
Maron, deček iz Libanama	30
Marsal prof. Radecki	25
Mlada mornarja	35
Mladi samotar	20
Mlinarjev Janez	50
Na Bojišču	45
Na divjem zapatu	50
Na krivih potih	50
Naseljenec	25
Na valovih južnega morja	30
Nomščina brez učitelja I. del	70
Nekaj iz ruske zgodovine	20
O jetiki	40
Oče naš (Povest)	1+
Oglednica ali hudebna in nedež- nost	80
Peter Barbarič	95
Peter Rankolčić	25
Pod lipom	75
Posneti listi	25
Poslednji Mohikanec	45
Postrepa bolnikom	45
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo	50
Postgatoec	25
Preko morja	40
Priljubljeni	55
Princ Evgen	25
Prisrčen Huronski glavarja	25
Razgovor na Portugalskem	30
Rodbinska sreča	50
Romaria	85
Reparsko življenje	20
S prostela na morišču	25
Stanley v Afriki	25
Strelec	25
Stevoledec	25
Stolna pratika	85
Sredni katekizem	45
Šaljivi Jaka	25
Timotej in Filemon	25
Utrinki	75
Učni klotar	95
Veliki katekizem	80
Vencek castike	25
Viljem baron Tegethoff	25
Vrtomirjev brstan	25
V sren globini	40
Zadnja kmetka vojska	1,10
Zaljubljen	1,25
Zlatarjeva zlatka (Rilg povest)	1,10
Znameno štirih-Darovana	1,10
Zalost in veselje	55
Zivljenje trnjeva pot	45
Postarina je vrtnarica, z narodnoz- je treba poslati tudi dotično svoto.	

NAŠIM NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM.

S prihodnim torkom prične izhajati naš list po dvakrat na teden.

Kaj nas je napotilo, da smo se odločili do tega koraka?

Prvič premislek, da vsaka stvar, ki ne napreduje, nazaduje. Vstrajanje pri tedniku bi pomenilo če že ne nazadovanje, pa vsaj stagnacijo, ki ne more nikdar biti dobra.

Dejstvo, da smo povečali list, bo napolnilo naše naročnike in prijatelje z veseljem, a obenem osupnilo sovražnike in zavistnike, ki so že davno pripravljali pogreb temu listu, vzraslemu iz dejanske potrebe.

Stem, da povečujemo list izpolnjujemo obenem naročnikom dano obljubo; da se bo list povečal, kakor hitro bodo naročniki sami in brez pomočja vsiljivih agentov pridobili toliko in toliko števil novih naročnikov.

Brez vsakega pretiravanja trdimo, da se bo list v dolednem času povečal na dnevnik, če bodo naši ljudje še vnaprej tako uspešno in vstrajno delovali za list.

Naš list ni reklamni list za kako šifkartašnico, za kako pošiljalnico denarja v staro domovino. Naš list ne obstaja raditega, ker je izdajatelju ceneje imeti v hiši list ter ga izdajati kot pa plačevati v drugih listih drage oglase. Postanek, obstoj in napredek našega lista je tesno spojen z naklonjenostjo čitajočega občinstva samega ter ni njega vsebina odvisna od dnevnega kurza kron ali lir.

V tem znamenju se je delovalo ter ni iskalo pri tem nikakega posebnega dobička. Koliko stane izdajanje lista in v koliko so stroški pokriti z naročnino in pristojbinami za oglase, ve le oni, ki je v tem poslu.

Ker pa je materialna stran dobička pri našem listu v resnici stranskega pomena, smo se obenem odločili, da ostane list pri stari ceni, to je ceni \$1.00 na leto. To dejstvo govori samo zase ter so stem zavezana usta vsem, ki govorijo ter varajo narod s sumičenji, da hočemo guliti in guliti. Za kar plačaš, v resnici tudi dobiš: — list, pisan v duhu, ki ti je soroden, list, ki računa za dejstva in ne s hipotezami, ki se poteza za pravice slovenskega naroda in ne za pravice Srbov, ki se tudi brigajo le zase in ne za „Jugoslavijo“.

V pogledu na vse to smo se odločili za povečanje in stvar naših naročnikov in prijateljev je sedaj, da se zavzamejo za list ter ga skušajo po možnosti razširiti.

Uredništvo in uprava „Slovenskega Naroda“.

„GLAS NARODA“ IN NJEGOV „KONCEM TEDNA“.

„Glas Naroda“ ni nikak glas, temveč Sakserjev organ. Kdo pa je Frank Sakser? On sam misli, da je bog, bog onih Slovencev, ki so prišli v Ameriko za zaslužkom, a z živo ljubeznijo do domovine v srcih. To stališče je zavzemal skozi nekaj časa, a sedaj se mu je izpodbilo tla in Sakser ni v očeh ameriških Slovencev nič drugega kot navaden kramar, kramar najbolj priproste vrste, kateremu je blagor naroda najbolj zadnja izmed vseh brig in ki se peha le za tem, da dobi čim več denarja od ljudi, ki so še vedno zaverovani v misel, da ne more nihče drugi imeti v Ameriki „businessa“. Postavlja se na stališče, da je med Slovenci v Ameriki edini zmogel in upravičen do trgovine, da ne sme imeti nihče drugi nobenega posla s Slovenci. On sme prodajati vse, on sme trgovati in on sme izdajati list, dočim je vsak njegov smrtni sovražnik, če se ga polasti želja ter stopi njemu v konkurenco.

Taka je stvar in to je Sakserjevo iskreno in trdno pričanje.

So pa vstali ljudje, katere družji seveda Sakser z vsem mogočim. V svojem koncemternarskem lamentanju pravi, da ni izgubil pri njem noben človek niti centa.

Sedaj pa vprašamo, kaj bi storil Sakser, če bi ljudje v resnici zahtevali nazaj denar, katerega je dobil od njih v preteklem letu, ko je računal po cele \$4.00 za sto kron več kot so računale druge banke, ki so istotako pošiljale denar v stari kraj ter imele pri tem kljub nizki ceni primerne dobičke.

To je vprašanje, na katero mora Sakser odgovoriti. Govoričenje in metanje besed o sleparjih je kaj poceni, a stem se ne dotekne temeljnega vprašanja, ki se glasi, zakaj je Sakser vedoma in premišljeno pretiraval cene, računajoč na dobri sloves tvrdke in neomejeno zvestobo ameriških Slovencev napram Sakserju.

To je zlobnost kot ji ni prara. Na velesrbskem čikaš-

kem shodu se je bahal in postavljaj Sakser, da je plačal z denarjem svojih prikrajšanih klientov vse dolgove, ki so še viseli na njegovem posestvu. Tako priznanje in ob takem času je zelo simptomatično. Može bil v boljšem razpoloženju in odkrita beseda je privrela na dan.

So pa bili na shodu ali vsaj v dotiki s shodom ljudje, ki imajo odprta ušesa, ki vedo, kaj pomeni tako otroče priznanje. Takoj so spoznali resnico ter pričeli boj proti tej pijavki, ki si lasti monopol na časnikarstvo in trgovino z ameriški Slovenci.

Tako je prišlo in prišla je tudi blamaža. Govoričenje, da je to edina zanesljiva tvrdka za pošiljanje denarja v stari kraj, je potihnilo in pričel se je odkrit in zdrav boj proti temu sistemu, ki je skušal držati v sponah celo ameriško slovensko javnost. Razni listi, katerih imen nočemo tukaj imenovati, so se začudno vpraševali, zakaj bi bilo treba še nadalje trpeti to tiranstvo. Ustanovili so urade za pošiljanje denarja in tega se je pošiljalo vedno za izdatno nižje cene kot ga pošilja Sakser še danes, rogajoč se v lice slovenskemu narodu in izrabljajoč sloves, katerega si je pridobil v preteklih letih.

To je točka, o kateri je treba razmišljati.

Dosedaj ni Sakser niti z eno besedo ovrgel očitaj, katere se mu je vrglo v obraz. Molčal je ter se držal načela, da bo čas izcelil vse rane in da se bo razburjenje poglelo.

Ni pa računal z dejstvom, da niso ameriški Slovenci taki kot so bili pred dvajsetimi leti. Sedaj nima pred seboj nikakih jazbecov več, temveč narod, ki se zaveda svojih pravic, ki natanko in hitro spozna, kdo mu služi nesebično in nepristransko in komu je edino za lastno korist in za povečanje lastnega imetka.

Dejstvo, da je izrabljaj Sakser v najbolj kritičnih časih naš slovenski narod v Ameriki, da je vedoma pretiraval cene, računajoč na svojo popularnost, se ne da izpodbiti ter bo za vedno ostalo v spominu ameriških Slovencev. To je dejstvo in ne fraza, izmišljena po njegovih osebnih nasprotijih.

On lahko skače v svojih koncentednarskih opravičevanjih, a dejstva samega se ne bo dotaknil, ker ve, da je vsaka opravičba brez podlage. Ko se je vrnil iz Evrope, je našel svoj posel v stanju anarhije. Potnikov ni bilo, denarja se ni moglo pošiljati in celo podjetje je vodil človek, ki se razume na banke kot zajec na boben. Tako je šla stvar naprej in treba je bilo nekaj ukreniti, nekaj storiti, da bi ne šlo vse k vragu, skupno s kronami, katere je bil kupil dotični bankir-izvedenec.

Tako je prišlo in računalo se je po štiri krone več kot so računali drugi ljudje.

Kot povedano na drugem mestu nimamo nobenega opravka s pošiljanjem denarja v stari kraj. Za malo ceno enega dolarja bo dobival naš čitatelj po dvakrat na teden list, ki ni šifkartaški, ki se ne ozira po dnevnih cenah kron, temveč le skuša služiti narodu z vestnim in natančnim poročevanjem v vseh zadevah javnega življenja.

To je naš namen in v to naj nam pomore sreča junaška.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem cenjenim rojakom in rojakinjam, kateri so se vdeležili veselice, ki se je vršila v soboto dne 26. februarja v Schuetzen Hall v prid slovenskim ranjencem, se na tem mestu v imenu društva „Rdečega križa“ izreka iskrena zahvala. Akoravno sta se na omenjeni dan vršili dve slovenski prireditvi, je bila vdeležitev povsem zadovoljiva in nepričakovano velika. Temu priča lepa vsota, ki se je nabrala \$138.77. Srečka za lepo podobo Blejsko jezero je bila vzdignjena št. 510, katero je dobil rojak g. Paul Zalaznik. Omeniti moram radi omenjene podobe še sledeče: 132 števil se je prodalo na dražbi, ki jih je po dolgem prizadevanju tudi dobil g. Paul Zalaznik in ravno med temi številkami se je nahajala pozneje vzdignjena št. 510, katere je bil g. Paul Zalaznik gotovo vesel, še bolj pa krasne podobe. Lepa hvala tudi rojaku g. Jakob Sešek, kateri je podoba podaril ki je prinesla lepo svoto \$61.61. Ker se predsednik „Rdečega križa“ g. Peter Petek radi gotovih zadržkov ni mogel vdeležiti veselice, je daroval v ta namen \$5.00, za kar mu prisrčna zahvala. Torej vsem darovalcem in darovalkam, kateri so pripomogli k skladu za „Rdeči križ“ še enkrat prav lepa zahvala. Pri vstopu so darovali kakor sledi:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'Družina Birk, Bertha Bah, Paul Zalaznik, Feny Milošič, Simon Pezdlič' for \$2.00, 'Družina Birk, Bertha Bah, Paul Zalaznik, Feny Milošič, Simon Pezdlič' for \$1.00, etc.

Z rojaškim pozdravom

Josef Paulich, tajnik

VISOKO SEDLO ZAVEZNIKOV.

Slika nam kaže visoko sedlo, na katero so sedli zavezniki Joffre, French, italijansko veličanstvo kratke postave in general Ruski, poveljnik ruskih čet ruskega samodržca nemške krvi. Sedli so na zmaja „ofenzive“, a temu je bilo usojeno kaj kratko življenje. Pričele so se mu lomiti noge ter je izgubljeno vse upanje, da bi se še kedaj postavil nanje. Tako mine slava sveta.

VARČNOST JE NARODNO ŽIVLJENSKO VPRAŠANJE

Le one osebe imajo bodočnost, ki vodijo pravilno gospodarstvo in varčujejo; ravnotako so le oni narodi zmogni razvoja, v katerih so varčevalci zastopani v velikem številu. Nevarčevalci gre nasproti beraštvu, nevarčujoči narodi so gnani k gospodarski in politični odvisnosti.

Varčevalci — to treba imeti vedno pred očmi — s tem, da varčuje, dela nekaj dobrega ne le samemu sebi, ampak tudi celokupnosti, narodu ali državi. Varčevanje ustvarja krepkega moža, mnogo varčevalcev ustvarja krepke narode.

Predsednik American Society for Thrift, S. W. Straus, je na nekem sestanku v Detroitu pred par dnevi spregovoril pomembne besede: „Najbolj življensko vprašanje v Ameriki je dandanes osebna pripravljenost (individual preparedness). Ne osebna pripravljenost za vojno, marveč osebna pripravljenost za vse, kar utegne priti — osebna pripravljenost v svrhu, da se zamore priti živeti koristno in dostojno življenje v korist sedanji in bodoči človeški družbi“. In pod tole pripravljenostjo umeva govornik gospodarsko silo posameznika, ki jo povzročuje varčnost.

Amerika v tem pogledu mora še mnogo storiti. Ta dežela je silno bogat narod, ampak ne bogato ljudstvo. Varčnost ima nalogo izravnati to dozedavno protislovje. Treba pomisliti, da v večjih mestih od vsake desetorice, ki umre, je eden pokopan na javne stroške, kakor berač. Od 1000 ljudi ima le po 108 več ali manj denarja, dočim je to razmerje na pr. v Švici taok, da na 1000 ljudi pride jih po 554, ki imajo nekaj premoženja.

Nekaj pa treba priznati: priseljence je boljši varčnik kakor rojeni Amerikane. Varčnikom ga je napravila trda šola življenja. V trpki sili je spoznal, da varčnost obvaruje pred bedo in trpljenjem, napravlja človeka samostojnim in samozavestnim, daje naslodo življenju in delu. Vse to bi moralo biti pričeno že mladini in ji globoko vepljeno v dušo. Veliko tuge in trpljenja bi bilo manj in čvrstejši človeški rod bi se naslajal ob življenju, vrednem da se ga živi.

Naši rojaki naj si zapomnijo: Biti v stanu pokazati bančno knjižico, je vpravičen ponos; ne biti v stanu, sme samo nesreča opravičevati.

Tako nam je dejal pred kratkim rojak, ki nam je ponosno kazal hranilno knjižico Prve Druge Narodne Banke v Pittsburghu, Pa. (Adv.)

ZA RDEČI KRIŽ V LJUBLJANI.

Osrednji odbor „Rdečega križa v Ljubljani“ sestoji iz naslednjih članov:

- Predsednik: PETER PETEK, 308 — E. — 6th St. New-York City.
Tajnik: JOS. PAVLIČ, 341 — E. — 9th St. New-York City.
Blagajnik: JOHN JURKAS, ml., 640 Warren St. Brooklyn N. Y.
Zapisnikar: MARTIN HOLEŠEK, 275 — E. - 10th St. New-York City.
Zastopnik: JOHN INTIHAR, 21 Webster St. Newark N. J.
Nadzorniki: JOHN JURKAS, star., 640 Warren St. Brooklyn, N. Y.
ALOIS HENIGMAN, 331 — E. - 24th St. New-York City.
JOHN PETERKA, 124 First Ave., New-York City.
Krajevna nabiralšča, odbore in zaupnike „Rdečega križa v Ljubljani“ prosimo, naj se odslej nadalje obračajo v vseh zadevah, tičočih se „Rdečega križa v Ljubljani“, na gori imenovanega tajnika: Mr. JOS. PAVLIČ, 341 — E. — 9th St. New-York City, nabrane prispevke pa naj pošiljajo blagajniku: Mr. JOHN JURKAS, ml., 640 Warren St. Brooklyn, N. Y.

HOMATIJE V MEHIKI.

Washington, D. C., 29. febr. — V nekem poročilu, ki je dospelo na državni departmen, se poroča, o umoru Amerikane Grover C. Varen, katerega se je ubilo v njegovi hiši, nahajajoči se 25 milj severno od Durango, Mehika. V poročilu se glasi, da so zakrivilo dejanje pristaši Ville.

Iz Mexico City se poroča državnemu departmentu o pretehih delavskih nemirih v mestu. Glasi se, da so odredile vojaške oblasti vse potrebno, da se zaduši eventualno nastale stavke.

Politični položaj se smatra za zadovoljiv.

Mexico City, Mehika, 29. febr. — Felix Diaz, ki je organiziral pred kratkim na zapadni obali Mehike ustajo proti Carranzi, je baje prekoracil s svojimi pristaši mejo Guatemale ter se priklopil četam, ki se že nahajajo v boju proti režimu Carranze.

ODPOTOVANJE OBOROŽENIH LADIJ.

Washington, D. C., 29. febr. — Po sprejemu zagotovila italijanske vlade, da so topovi na italijanskih parnikih „Giuseppe Verdi“ in „San Guglielmo“ namenjeni le za samobrambo, so odločili pristojni uradi, da se izstavi parnikom tozadevne klaracijske listine.

STRUP NA BANKETU.

San Francisco, Cal., 29. febr. — Rev. Sam Quickmire, pastor neke metodistične cerkve, je sporočil policiji, da je bilo pri nekem banketu, katerega se je dne 22. februarja vdeležilo preko 50 oseb, nad polovico ljudi zastrupljenih. Gosti so obstajali iz članov cerkvene občine ter so zboleli šele potem, ko so došli na dom.

NEBO CIGARETTES

CORK TIP
5c for 10
Pri vseh prodajalcih.

Vse izvrstne turške mešanice in dišave so vsebovane v NEBO cigaretah.
Bogate - Polne duha - Mile
Izvanreden dar za dom, ljubico ali ženo za

Nebo kupone in prednje dele škatljic Hranite jih

Prednji deli škatljic so vredni po pol centa v gotovini ali pa štejejo kot celi kuponi za darila

Cash kuponi v vsaki škatljici.

Zahtevajte seznam daril.

NEBO DEPARTMENT
25 First Street, Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co., Inc., New York City, - Est. 1760

Watch Chain 14 in. solid gold; can be used as double chain. 2200 coupons.

Hollow Ground Razor. Black oval hard rubber handle. 50 coupons.

Kingston Stationer, Tub Wringer. Warranted 3 years for family use. 600 coupons.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

Odlikovanje. — Na južnem bojišču se je podelila srebrna hrabrostna svetinja II. razreda naredniku Francu Tičaju, dom. pp. 1. stotinja. Imenovan je bil istočasno povišan tudi za štabnega narednika. Odlikovanemu želimo še mnogo junaške sreče na bojnem polju.

Odlikovan spodnještajerski Slovenec. — Štajerski Slovenec — rojak iz Malenedelje g. Josip Lipsa — bivši trgovec z srebrnino in zlatino v Rogški Stolini, je bil tedni, kot prostovoljni uslužbenec Rdečega križa pri usmiljenih bratih v Gradu, odlikovan z bronasto častno kolajno za vojni okrasom.

Izruskega ujetništva se je oglašil Ivan Rom iz Obrha pri Toplicah. Trinajst mesecev ni bilo nobene vesti o njem.

Češki industriji proti gospodarski zvezi z Nemčijo. — „Grazer Tagblatt“ poroča: Kraljevojevska centrala za trgovino, obrt in industrijo se je 12. januarja posvetovala o gospodarskem zblizanju z Nemčijo. Po tajnikovem poročilu se je okoli 200 severnočeških industrijcev izreklo proti gospodarski zvezi z Nemčijo.

Umrl je pri Svetinjah blizu Ormoža vpojojeni major 47. pešopalka Lovro Janček, star 75 let. — Umrl je posestnik Franc Žetko v Lažeh pri Senožečah.

Poljsko časopisje v nevarnosti. — Krakovska „Nowa Reforma“ poroča, da je poljsko časopisje v Varšavi v nevarnosti, da preneha izhajati, ker primanjkuje papirja. Nemška uprava dovoljuje uporabo papirja na Poljsko samo za svoje uradne liste. Edina poljska papirnica v Jernji je vsled vojske uničena.

Iz krogov trgovskih sodrukov smo prejeli: Pred dnevi objavljeno odločilo, da je poljsko časopisje v Varšavi v nevarnosti, da preneha izhajati, ker primanjkuje papirja. Nemška uprava dovoljuje uporabo papirja na Poljsko samo za svoje uradne liste. Edina poljska papirnica v Jernji je vsled vojske uničena.

Vihar na Dunaju, ki je divjal podnevi 11. jan. je zvečer prenela škoda, ki jo je povzročil vihar, se eni na več stotisoč. Veliko oseb je težko ranjenih. V Praturu je podrtih veliko dreves. V 20. okraju je odnesel vihar z nekega oplojja 20 metrov široko streho. Iz vseh okrajev se poroča o veliki škodi, ki jo je povzročil vihar. Vihar je pogasil luči na postaji Pisciaku, vsled česar je zavozil dunajskovonevski vlak v nek prazen vlak. Nevarno je ranjen stotnik Eyer, 30 oseb, med njimi pet železničarjev, je lahko ranjenih.

Umrl je v Št. Juriju ob južni železnični posestnik in gostilničar g. Rudolf Dobovšek.

potrebe svojih nastavlencev in jim dovolijo popoln nedeljski počitek.

Odlikovanja. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil črnovojniški poročnik 87. pešopalka Franc Junger. Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili nadporočnik 21. polj. top. p. Ferdinand Jelenc; nadporočnik 3. gor. top. p. Bernard Kokalj pri dom. polj. top. div. št. 22; poročnik 30. pp. Valentin Vondina. Najvišje pohvalno priznanje sta dobila asist. zdravnik 3. polj. lov. bat. Mavricij Matjašič, in poročnik 17. pp. dr. phil. Josip Freitag. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojster dež. orož. po št. 7 Ivan Cibron, pri 4. armad. pov., stražmojster dež. orož. pov. št. 12 Ivan Vilfan, pri 8. armad. zboru; nad. stražmojster Ivan Eisenzopf in Stefan Debeljak, oba pri dež. orož. zbor. št. 12, sedaj pri 8. armad. zboru. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila sanitetni praporščak 87. pp. Mandruzatko Homer in Sorger Ernest. Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila predmojster Hollerer Matija in topničar Peršin Anton, oba pri 7. polj. top. p.

Vlč. g. Hubert Rant, divizijski župnik, ni bil premeščen k brigadi, kakor smo poročali 4. jan. marveč je bil že v drugi polovici novembra 1. l. prestavljen k 90. peh. diviziji na jugozahodnem bojišču, vojna pošta 613.

Odlikovanje. — Cesarsko pohvalno priznanje se je naznanilo regatnemu kapitanu Alfonzu Wiljan.

Vodstvo „Dejanja sv. Detinstva“ raznanja p. n. poverjenikom, da je letno poročilo v delu in bo kmalu dovršeno. Zaradi pomanjkanja osebja v tiskarni se je tisk nekoliko zavlekel.

Poročil se je g. Ivan Konda, posestnik in župan občine Črešnjevce, z gosp. Ano Kufalt iz Kravčjega vrha, župnije Semič. Bilo srečno!

Požar. — V nedeljo 12. jan. je pogorelo v Davči št. 40 Pri Javorju, popolnega ob 3. uri, ko je gospodar prišel domov od maše. Zgorajla je hiša in gospodarska poslopja, vsa obleka in vse žito, ter so elin, no le živino. Škoda je okoli 10.000 K, zavarovan je za 1400 K pri Vzajemni zavarovalnici. Zažgal so otroci-pastirji. Dva sin sta v vaški. Reveži so usmiljenja vredni in podpore potrebni.

Poročil se je odvetniški koncipient g. dr. Iv. Vasič z gdč. Regino Preatoni v Novem mestu. Poroke je izvršil 16. jan. ob 9. uri dopoldne v kapiteljski kapelici milostljivi g. dr. Seb. Elbert.

Lovrencu Starmanu v Godešičih št. 2.

V Pulju je našel smrt med valovi dne 25. decembra 1915 Josip Prijatelj iz Ljubljane. Bil je uposlen na ladji „Custozza“ in priljubljen od vseh tovarišev. Dobro je bil znan tudi pri tujaknjih pevskih društvih. Zapuščena uboga staro mater, katero je izmed 14 otrok se on sam živel, ter ji bil v podporo, sedaj ji je še tega edinega kratak smrt oprala. Pokopan je bil 2. jan. z vsemi častmi ter počiva na ondnotnem pokopališču. Bodi mu zemlja rahla! R. I. P.

Padel je na severnem bojišču poročnik dragonskega polka Benno Schustersehitz.

Umrl so v Ljubljani: Jospina Zalaznik, heč kavanarja in slaščičarja, 22 let. — Ignacij Kos, dninar-hiralec, 63 let. — Ivan Marolt, delavec-hiralec, 27 let. — Ivan Klemenčič, nadsprevodnik v pok. in posestnik, 46 let. — Katarina Lukežič, pilarjeva vdova, 70 let.

Zdrob razprodan. — V vojni prodajalni pri Mahru se je ustavila prodaja zdroba, ker je za sedaj cela zaloga razprodana.

Surovi sladkor. — Centrala za krmila na Dunaju sporoča, da se bode razdelitev surovega sladkorja na Kranjskem vršila po „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani. Živno-rejci in občine, ki potrebujejo za krmila surovi sladkor, naj se obrnejo na imenovano razdelilnico.

Vpoklicji črnovojniki. — Svetočasno se je določilo, da morajo črnovojniki rojstnih letnikov 1871 in 1870 pod orožje dne 17. januarja 1916, letniki 1865, 1866 in 1867 pa 21. januarja 1916. Iz upravnih vzrokov so bili po nekaterih kraji, tako n. pr. v delih Galicije, v terminih izpremenjeni. Te izpremembe pa ne veljajo za črnovojnike, ki stanujejo izven dotičnih krajev. Ti morajo pod orožje 17. oktobra 21. januarja 1916.

Štajerski Slovenec v bosanski deželni službi. — Skupni finančni minister je imenoval našega rojaka Vladimirja Lipold za ravnatelja salin in predstojnika salinske uprave v Kreku v Bosni. Vladimir Lipold je bil dosedaj ravnatelj in predstojnik rudarske uprave v Zanicu.

Požar. — V nedeljo 12. jan. je pogorelo v Davči št. 40 Pri Javorju, popolnega ob 3. uri, ko je gospodar prišel domov od maše. Zgorajla je hiša in gospodarska poslopja, vsa obleka in vse žito, ter so elin, no le živino. Škoda je okoli 10.000 K, zavarovan je za 1400 K pri Vzajemni zavarovalnici. Zažgal so otroci-pastirji. Dva sin sta v vaški. Reveži so usmiljenja vredni in podpore potrebni.

Poročil se je odvetniški koncipient g. dr. Iv. Vasič z gdč. Regino Preatoni v Novem mestu. Poroke je izvršil 16. jan. ob 9. uri dopoldne v kapiteljski kapelici milostljivi g. dr. Seb. Elbert.

PRIVOLSKA

Hrvatska umetnika na fronti. — Profesorja hrvatske umetniške šole Robert Frangeš in Oton Iveković se nahajata že od 1. januarja na jugozapadni bojni fronti, da nadaljujeta svoje študije. Prof. Iveković je svoje slike in portrete, ki so bili razstavljeni na Dunaju, razstavil sedaj s Frangešovi kipi v Budimpešti. Umetnika ostaneta na fronti en mesec. Pozneje razstavi ta odlična hrvatska umetnika svoja dela v Zagrebu.

Pitavco v Rimu. — „Reichspost“ poroča: Prejšnji avstrijski irredentistički poslanec, katerega premoženje je pod prisilno upravo biva zdaj v Rimu.

Goriški deželni glavar msgr. Faidutti je konec januarja z Dunaja odpotoval na Goriško, da se prepriča o tamošnjih razmerah. Pot ga vodi v Ljubljano, Gorico in Trst.

Za goriško gradišćanske občine. — Finančni minister je obljubil goriškemu deželnemu odboru, da je pripravljen ustrešiti njegovim prošnji in nakloniti goriško-gradišćanskim občanom z ozirom na vpadle dohodke predjem, da jim olajša upravljanje tekom sedanjih vojne.

Dobava sena za goriško govedorejce — Pišejo nam: Govedorejci iz nekaterih občin na Goriškem so nakupili v okolici Logatec in v Novi vasi na Notranjskem seno. Železniška uprava je dala za prevoz tega sena na Goriško potrebne vozove na razpolago, a vojaška oblast je prevoz začasno ustavila, z namenom, da poprej poizve, kako da je s stanjem goveje živine v dotičnih občinah in kako da so živinorejci preskrbljeni s krmom. Deželni odbor goriški, ki je o tem izvedel, se je brzojavno obrnil na vojaško oblast s prošnjo, da dovoli prevoz. Peto armadno poveljstvo je nato brzojavno vprašalo deželni odbor goriški, koliko sena in za koliko glav živine bi se naj izvozi. Temeljem prejetih informacij je dal deželni odbor potrebna pojasnila in prosil vojaško oblast, naj dovoli izvoz tudi za tisto množino sena, ki jo bodo govedorejci z Goriškega morebiti še nakupili.

Tržiški dekan don. G. Kronc se nahaja sedaj zdrav v Florenci, via Maehiavelli, Collegio Salsicchio.

Umrl je v Zagrebu vsled ran, dobljenih na jugozapadnem bojišču vojak 97. pp. Josip Kračun.

Iz Renč. (Imenovanje častnih občanov) — V naših za to sklicani slavnostni seji je občinsko staršinstvo imenovalo za častne občane: poveljnika naše brezprimerno hrabre vojske za jugozapadnem bojišču, generala Borojeviča, okrajnega glavarja goriškega g. Banna, komisarja pri okrajnem glavarstvu g. Znidaršiča in vojaškega zdravnikarja dr. Jenaka.

Po 14 mesecih se je oglašil iz ruskega ujetništva Fran Benčič iz Kozine h. št. 1. Služil je pri pešopalki št. 27. Njegova žena Ana je popraščevala po vseh bolnišnicah, a ga ni mogla izslediti nikjer. Sedaj pa se je sam oglašil. Kako dolgo in v kakem strahu je živel uboga žena!

V Italijo je pobegnil c. kr. notar Ivan pl. Ditonic iz Šibenika. Te dni se je vršila proti njemu na višjem deželnem sodišču v Zadru disciplinarna preiskava. Obsodil so ga na leto dni suspenzije in 1000 K globe.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil Ivan Dovžak iz Sempasa št. 51 na Goriškem. Poroča, da je popolnoma zdrav.

Iz ruskega ujetništva. — Prejeli smo: Ker ne morem pisati domačini v Sempasu št. 179 na Goriškem, naznanjam tem potom, da se nahajam zdrav v ruskem ujetnišču v Kazubku. Alojzij Persič, Rusija, Penzenska gubernija (Kazbek) Narovčat.

Otok se zastrupil z žganjem. — Desetletni Terzo Furlan v Trstu je v materini odsotnosti spil precejšnjo količino žganja ter so ga morali vsled zastrupljenja z alkoholom prepeljati v bolnišnico.

Iz Goriške in goriške okolice. — Solkanski župnik se je 10. jan. zopet vrnil v svojo župnijo. Dne 13. januarja je strovarnik obstreljeval v Gorici nadškofove zavode. Sicer pa sovražni napadi niso več tako silni. V Sabotinu je že več časa mir.

Lokavec (Goriško). — Umrl je tukaj župan g. Ernest Čibej.

Na en dan sta umrli mati in hči: Franciška in Leopolda Črnigori 1/2 Polie. Skupaj sta bili tudi pokopani. Res hud udarec za ostale! Po blagi materi in vrlji članici Marijine družbe žaluje vsa občina.

Iz italijanskega ujetništva se je oglašil zopet gospod Ivan Štolfa, valčegrajski rojak, vikar v Trnovem pri Kobaridu.

Pisal je svojemu prijatelju, ravnatelju g. Antonu Lebanu v Komnu. Pismo je datirano iz Candide 26. novembra 1915, a v Komen je došlo dne 13. decembra. V pismu pripoveduje med drugim: Lebanovo pismo od 28. oktobra 1915 je prejel dne 24. novembra. To pismo, ki je bilo pisano v nemščini, je došlo, tja, očetovega — slovenskega pa ni prejel! Večkrat je pisal domov na Volčjigrad, a vedno brez uspeha, ker so se pisma baje — poizgubila! Nadeja se zdravlja in čimprejšnjega svidenja. Italijan vlada mu plačuje 80 centimezov na dan in ravno toliko sestri Mariji. Stanuje v privatni hiši. Drugače bi bilo dobro, pogreša pa peči. Tam je mnogo žita, kostanja in drobnice, ovace in koz. Klima je mila, ljudstvo prijazno. Prosi, naj se vsebina pisma sporoči njegovemu očetu in sorodnikom. — Candida je mesto v spodnji Italiji pod Vezuovim. Naslov je: Ivan Šolfa župni vikar, Candida (Avellino).

V morje je padel v Trstu med pomoloni Sartorio in skladiščni 37 letni železničar Ivan Vovek; začel je bil v temi in bi bil utonil, ako bi ga ne bil rešil finančni respicient Sarić s pomočjo tovarišev. To je v nekaj dneh že tretji slučaj nesreče na enem in istem mestu.

OKLICI.

Uradni oklici c. kr. oblasti v stari domovini, so velike važnosti za tiste, kogar se tičejo. Ker so utegne zgotiti, da bi ta ali oni v oklicih prizadejati rojak ne čital našega lista, opozarjamo cenjene čitatelje „Slov. Naroda“, naj dotičnika obvestijo o oklicu, ki se ga tiče.

3433 3—2 T 17153 UVEDBA POSTOPANJA DA SE ZA MRTVEGA PROGLASI JOZE SUHOREPEC.

Dne 12. februarja 1868 rojeni Jozef Suhorepec, bivši posestnik iz Zaličjega vrha št. 2, se je izselil leta 1890 v Ameriko ter od tega časa ni nikakega glasu o njem.

Ker utegne poletnakom nastopiti zakonita domneva smrti po zmislu št. 24. št. 1. obj. drž. zaka. so uvaja po prošnji Marije Suhorepec, vdike na Zaličjem vrhu št. 2, po Ivanu Ušarčarju, notarskem substitutu v Črnomlju, postopanje v namen proglavitve pokrošenega za mrtvega.

Vsako se torej pozivlja, da spodnji sodišču ali skrbniku gosp. tu Janezu Spreifer, posestniku v Taševem vrhu št. 12, kar bi vedel o imenovanem.

Jože Suhorepec se pozivlja, da se zgledi pri podpisnem sodišču, ali mu na drug način da na znanje, da je živi.

Po 10. januarju 1917 razsodilo bode sodišče po zopetni prošnji o proglavitvi za mrtvega.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem, odd. I, dne 21. decembra 1915.

3512 3—1 A 3515/10 POKLIC dediča neznanega bivališča.

Lovro Jernejčič, posestnik na Uneu št. 44, je dne 1. marca 1915 umrl. Poslednja volja se ni našla.

Zapustnikov sin Anton Jernejčič, katerega bivališče sodišču ni znano, se pozivlja, da se tokom enega leta oždena naprej zgledi pri tem sodišču.

Po preteku tega roka razpravljati se bode zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Avgustom Belle-tem iz Unca, ki se je postavil za skrbnika odtotnemu Antonu Jernejčiču.

C. kr. okrajna sodnja v Cirkunju, odd. I, dne 27. decembra 1915.

3463 C 142/151 in C 146/151 OKLIC. O tožbah: Ane Brunškote, iz Vrčice h. št. 1, zoper neznanu kje v Ameriki odsotno Alojzija Macele, roj. Golobčič iz Kleča h. št. 7, radi odstopa prednosti a pp. in b) Stefana Mravince iz Obrha t. št. 15, zoper neznanu kje v Ameriki odsotno Nežo Adamič, roj. Mušič tam h. št. 15, radi priznanja plačila in izbrisu terjatve po 315 K 50 h s r p p., odredil se je narok za isto razpravo na dan

31. decembra 1915 ob 10., odnosno 11. uri dop. pri tem sodišču, v sobi št. 7.

Toženkama imenovani skrbnik g. Josip Starha iz Črnomlja zastopaj bo v označenih pravnih stvarih, dokler se ali ne oglašita pri sodnji ali ne imenujeta pooblaščenca.

C. kr. okrajno sodišče v Črnomlju, odd. II, dne 22. decembra 1915.

3458 Cg I a 47/151 OKLIC. Pri tem sodišču toži Mihael Zolotar iz Zaboršta št. 2, dr. Žitku v Rudolfovem Franceta Pavca, posestnika iz Malega bana, sedaj neznanu kje v Ameriki, radi 1600 K.

Prvi narok bo 7. januarja 1916 dopoldne od pol 9. uri tosučno v sobi št. 58.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE

407 E. 58 St. NEW YORK, N. Y.
(Med First Avenue in Avenue A. blizo First Avenue.)

Zdravnik iz stare domovine, zdravi z velikim uspehom vse bolezni želodca, pluč, ledic, mehurja in vse ostale notranje bolezni. Izvrsno zdravi slabokrvnost, bolečine v kosteh (rheumatizem), tajne moške in ženske bolezni, padavico, bolezni na maternici in raznovrstne kožne bolezni, kakor tudi vsakovrstne otročje bolezni i rane. Sam zdravnik govori tudi slovensko z bolniki. — Uraduje in drži odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9 ure jutraj do 7 ure zvečer. — Obrnite se nanj ustmeno ali pismeno.

Do Dr. Bukki's Medical Institute najlože pridete, ako vzamete „Elevated“ vlak ali „Trolley car“ na prvi, drugi ali tretji avenue do 58th St. in 59th St. „Crosstown-car“.

SAMO ZA NAŠE NAROČNIKE. FONOGRAF

brez roga, najmodernejši zadnji model, velik 16x16x8 palcev, izdelan iz najboljšega lesa, ukusno politiran s fino ponikljanimi kovinastimi deli. Igra vse Columbia in Victor plošče. Daje čist in močan glas, kateri se lahko po poljubni hitrosti uravnava. Navija se lahko med sviranjem.

Znano nam je, da naš narod rad posluša lepo glasbo. Da pa ne pade v krepilne raznim sleparijam, katere so se v zadnjem času pri nabavljanju fonografov dogajale, mu s tem nudimo priliko, da si lahko brezskrbno nabavi dober glasbeni stroj.

Pogoj je sledeč: Vsak naš naročnik, kateri ponovi svojo naročnino, ali nam pošlje novega celoletnega naročnika v znesku \$1.— in priloži še za fonograf \$10.—, prejel ga bo z obratna pošto. Za fonograf jamčimo. Komur bi ne ugajal, naj ga vrne na naše stroške, in povrnil mu bomo plačanih \$10.—.

Za dobavo teh fonografov, katerih vsak je vreden najmanj \$25.— in ga izpod te cene ne morete nikjer kupiti, smo sklenili pogodbo z dotično izdelovalnico fonografov in je gori imenovana cena vključno samo za naše naročnike tako nizka.

Imenik plošč s slovenskim napevi nahaja se malo nižje. Kdor želi preživeti vesele ure ob poslušanju krasne godbe in tomače pesmi v dolgih jesenskih in zimskih večerih, naj se poslužuje te nadvse ugodne prilike.

Upava.

SLOVENSKE PESMI:

SLOVENSKA KMEČKA GODBA, 10-Inch 75c. (Canada \$1.00).	Ponočni pozdrav. Storch. Ludovik Bajde, z spremljevanjem glasovnja, Ljubljana.
E 6067 Pastriska, Mazurka. Mašker, Polka.	RUDDOLF TRÖST, OPERNI PEVEC (BARITON), LJUBLJANA-NEW YORK, Z ORKESTRUM.
E 6068 Domžalski, Valček. Marzolin.	12-Inch \$1.25. (Canada \$1.50).
E 6069 Mazurka Ljubica. Kmečki tramplan.	E 5064 Mornar Nezvesta, Bodi zdrava. (Vihar).
E 6060 Planinski, Valček. Ribenska, Polka.	Na tujih tleh. — (Nedved).
ŽANE IZ LJUBLJANE.	10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
10-Inch 75c. (Canada \$1.00).	E 1870 Dekliška tožba — Slovenka. (Volaršč).
E 6062 Mastne pripovedke, 1. Mastno pripovedke, 2.	Da ne smem. (Vihar).
E 1626 Nov štajerski ples. Štajerska polka.	E 1873 Kaži mi, kaži. — Cvati, Cvati ručice. Vilhar. Z glasovirjem. O zakaj si se mi vdala. (Vilhar) S spremljevanjem orkestra.
E 1627 Štajerski kmečki ples z vriskanjem, 1. del. Štajerski kmečki ples z vriskanjem, 2. del.	E 1871 Oj rožmarin, oj rožmarin. — (Volaršč).
E 1628 Kmečka 1 del lendler. Kmečka 2 del lendler.	Strune, milo se glasite. (Jenko)
E 1629 Koračnica grenadirjev. Igra nevyorskja vojaška godba. Zoročna mazurka.	E 1872 Puzici v nedolžno oko. Nedved. Ružici. (Vilhar).
KVARTET PEVCEV „GLASBENE MATICE“, LJUBLJANA.	KARAKTERISTIČNI DEL: PROIZVAJANJE GOSP. DANILA, P. D. LJUBLJANSKI GIRARDI.
10-Inch 75c. (Canada \$1.00).	10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 6063 Domače veselje (narodna). Fantovski nabor (narodna).	E 1826 Krsten Boter. Rajbnšku ženitvanjsku pismu!
E 6064 O ja, zmiraj vesel, vesel (nar.) a) Bog je vstvaril zemljo, (narodna). b) Tam za goro škranjčki pojo, (narodna).	E 1827 Kohn na Balkanu. Cirkus „Zawatta“ (z godbo). E 1828 Naše babnce! Oj Prešern, kje je pozirja tvoja gasa!
E 6065 Na planinah, narodna. Krogospev: a) En hrbiček; b) Kranjski fantje. Šopek narodnih, 1. Šopek narodnih, 2.	E 6121 Kako je Jerala „frajtar“ postal. Na shodu ljubljanskih.
E 6067 Ova nosročna Italijana, narod. Dva soldaški boben, narodna. Soča voda je šumela.	MEZZO-SOPRAN, POJE GOSPA MILKA SCHNEIDOVA.
E 6068 Ne bom se možila. Slovenska kmečka godba, Ljubljana. Glihengs na smenju. Komlični prizor. Kvartet slovenskih pevcev.	10-Inch 65c. (Canada 85). E 1609 Držimo skupaj. Polka hitra. Sezidal sem si vinski hram. E 1630 Polka na poskok. Trišče in Tičica. Narodni napev. E 1631 Veseljaška polka. Notočino v čase svoje. E 1632 Avstrijski ples. Povsed me poznajo. E 1633 Klarinet duet. Oj zlatna vinska kaplja.
E 1137 Sijaj, sijaj solncec. Kvartet slovenskih pevcev.	

Dosedanji dobiček vojnih znamk. — Trgovsko ministrstvo je nakazalo vdovskemu in sirotinskemu skladu celokupne oborožene sile zopet 400.000 K. Skupno je doslej prejel omenjeni fond od izkupička vojnih znamk 1 milijon kron. Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod“, najboljši slovenski list v Ameriki!

NIHILISTINJA.

(Roman iz življenja.)
Za „Sl. N.“ — r.
(Nadaljevanje.)

V hiši so ostali le Sonja, Miša in Ciril, katerim je bila potreba pa postrežba. Vse druge ljudi pa je spravil Ivan v mesto. Tekom dneva se je odstranila iz hiše le Sonja, da nakupi potrebne stvari. Baronica in Sand pa sta šla zvečer na sprehod ter to le za krutek čas. V vasi ni nikdo niti najmanjše sumil, da sta ona navzoča na posestvu in splošno se je domnevalo, da se čimudi na gradu je Ciril, kateremu je gospodar poročil nadzorstvo.

Niti Sandu, niti Nahidi se ni dopadlo to brezdelno življenje in predvsem baronica ni imela miru, odkar je dobila od svojega očeta v Parizu poročilo, da se napočil on v Nižnji Novgorod, kjer bo prisostvoval otvorjenju grobnice njegove pokojne žene. Baronica je hotela na vsak način odpotovati iz Kistenovke.

To je tudi sporočila Ivanu, ki je prišel neki dan iz mesta.

— To je tudi dolgo trpelo. — je odgovoril Ivan. — Potrebni denar sem si v tem času preskrbel in v teku osmih dni bom zapustil Kistenovko. Predno pa storimo to, je treba opraviti tukaj dva važna posla.

— In katera sta ta? — je vprašala Nahida.

— Najprej moram prodati to posestvo. Kupec je hotel že danes zjutraj priti sem.

— Zakaj? — sta vprašala Sand in Nahida.

— Ker hočem imeti popolnoma prosto roko pri vseh svojih bodočih dejanjih, — je rekel Ivan. Sploh nemogoče je, da bi me vezala kakršnakoli vez na kako posestvo. Sploh pa mi je bivanje v tem kraju, ki me spominja tolik na trpljenje, nemogoče vsled tega, ker se hoče sin generala Trojekarova naseliti v tem kraju ter prevzeti oskrbovanje posestev svojega očeta.

— Ali je ta podlež že zopet zdrav in pri pravi pameti? — je vprašala Nahida.

— Da, — je odvrnil Ivan. — Ti veš, da se ga je takrat prevedlo v bolnico, kjer pa je v primeroma kratkem času ozdravel. Kot napol ozdravelega ga je odvedel oče s seboj in sedaj je baje popolnoma zdrav.

— Ti morda misliš, da te bo zasledoval sodnijskim potom rači dejanja, katero si mu storil? — je vprašala Nahida nadalje.

— Na kaj takega se gotovo nabo domislil, — je odvrnil Ivan in porogljivo smeh mu je zaigril krog ust.

— Drugače bi bil tudi pri popolnem sodnijskem zaslišanju imenoval moje ime. On pa tega seveda ni storil ter je le izpovedal, da sta ga dva, njemu popolnoma neznana človeka napadla ter pretepla na plavu. Njegov oče je nato prisegel, da so napadli njegovega sina črni bratje, ki ga smrtno sovražijo ter da se je sam odločil pomesti s to zločinsko družbo.

V ta namen je sklenil s par sedelnimi posestniki zvezo proti črnim bratom ter tudi prosil vladno za dva bataljona vojakov, ki bodo prišli obenem s silo v Pakrovski, da nasledijo in uničijo to tajno družbo.

— In kaj nameravajo storiti proti temu črni bratje? — je vprašala Nahida.

— Pakazali se bodo grofu še enkrat v vsej svoji grozi ter nato izginili, to se pravi, da se ne bodo dolgo časa nič sestali ter deloma tudi zapustili gubernijo. Naše dosedanje postopanje je z vzbudilo v njih primeren strah in v mnogih zadevah se je že obrnilo na boljše.

— Vi se torej mislite umakniti pred grofom?

— Ne to; mi hočemo le prekiniti svoje delovanje, da nas za sedaj ne zasledijo. V poznejšem času pa bomo zopet nepričakovano prišli na dan. Naša moč ni nikakor ztrobljena, kar bo pričel naš zadnji nastop.

— In v čem bo obstajal?

— O tem bo družba zarotnikov.

še sklepala in sestane se vrši v Kistenovski pod pretezo praznovanja mojega rojstnega dne. Ob tej priliki se bo tudi Karla Sanda sprejelo v našo družbo.

Sand pa je bil precej proti temu, da bi se ga sprejelo v tajno družbo, ker je že prej obsojal kakršen koli namen. Na ponovno prigrvarjanje Ivana in Nahide pa je izjavil, da se za sedaj še ne more odločiti ter da hoče celo stvar razmisliti.

Ivan je bil vznemoljen in tudi Nahida ni kazala preveč prijazenega lica.

Neprijetna situacija se je koščala, ko je vstopil Ciril, ki je hotel izvedeti, kaj vse se je priredilo za prihodnji večer.

Ivan je zapustil z njim sobo. Nahida je medtem vprašala Sanda, zakaj je tako grdo odklonil prošnjo, a ni mogla dobiti nobenega poveljnega odgovora. Sand je bil slabe volje, ne da bi ji pojasnil pravi vzrok.

Šele potem, ko se je Ivan vrnil v mesto, se je razjasnilo lice Sanda in Nahida je vedela, pri čem da je.

— Karel! — ga je poklicala. — Kaj hočeš? — je vprašal. — Pridi k meni!

Počasi je prišel k širokemu divanu, na katerem je Nahida bolj ležala kot sedela ter je sedel na nizki stolec, ki je stal poleg divana.

Nahida je potegnila njegovo glavo v svoje naročje ter mu rekla z ljubeznivim izrazom:

— Karel, ali si hud name?

— Ne, — je odgovoril s tresočim se glasom.

— Kaj pa ti manjka, moj ljubček?

— Dela in čimne posesti tvoje osebe, — je odgovoril, dočim so mu privrele iz oči solze.

Nahida pa je skušala na vse načine potolažiti ga v njegovi bolecsti.

Iz vsega vedenja Sanda pa je bilo razvidno, da se strašno srdi raditega, ker se je poslužila pomoči Ivana, da izvrši oporoko svoje matere.

Naenkrat pa je skočil Sand po-

konec ter prijel za bodalec, ki je viselo na steni?

Pa se hočem torej umakniti temu Rusu, brez katerega ne morem biti in nikdar več ne bom prebrskal tvoje poti. Bog naj bo s teboj ter naj ti počeli srečo in mir.

Baronica je bila skoro ohromela vsled strahu, dočim je upirala svoje oči v bodalec, namerjeno na srec Sanda.

V istem trenutku pa je prijel Ciril, ki je stopil neopažen v sobo, za roko Sanda ter zamrmral pri tem besede: — Bedasti Nemec!

Sand se je ozrl proti starcu in iz roke mu je omahnilo bodalec. Nahida pa je skočila medtem na noge, objela najprej Cirila in nato Sanda.

Konečno se je stavec nekoliko opomogel ter rekel priprosto:

— Hotel sem vama sporočiti le to, da je dvanaest ter da je približno čas, da gresta spat.

Nahida se je Cirilu umeto zahvalila in tudi Sand, ki se je medtem pomiril, mu je hvaležno stisnil roko.

Ciril pa je nato zapustil sobo ter mrmral sam s seboj besede:

— Bom pač moral še bolj paziti na otroke, ker bi se lahko drugače stvar resno končala.

Kmalu nato je zavladala v gradščini tišina. V srecu baronica pa je bilo svetlo in jasno in zinagala je ljubezen.

Iz sladkih sanj jo je prebudilo zjutraj trkanje na vrata in lajanje psov, ki so opozarjali na prihod tujcev.

Par minut pozneje je potrkala Sonja, ki je spala v predsobi, na vrata spalnice.

— Gospa! — je zaklicala.

— Kaj pa je? — je vprašala Nahida.

Ciril sporoča, da se je gospodar ravnokar vrnil in da je privedel s seboj kupeca za posestvo, nekoga Antona Špicma. Srečal ga je spotoma, ko se je nahajal kupeca na poti na posestvo. Dokler se bo on mudil na posestvu, vami ni treba biti v skrbeh.

Dobro je, hvala ti, — je rekla Nahida ter se oddahnila.

Sonja je stala od vrat ter s-

podala v pritličje, da postreže prišlecema.

Bila sta Ivan in neki debeli človek, star nekako petdeset let, ki je imel okroglo, kozovo lice ter trojni podbradek.

Skelcel je bil kožuh ter pričel tehati po sobi gorinold, pri čemer si je zadovoljno mel roki. Konečno pa je vzkliknil:

— Bogu bodi hvala, da smo neovirano prišli senkaj! Zivel sem v smrtnem strahu, Ivan Kristijanovič.

— Zakaj pa? — je vprašal ta, ki se je medtem vsedel v udobno naslonjačo.

— Kako pač morete tako vpraševati? Ali ste popolnoma pozabili na črne brate, ki ogrožajo sedaj našo gubernijo? Vsako minuto sem se bal, da bi se naše sani ne ustavilo, — je rekel.

— Neumnost, — je odvrnil Ivan smehljaje. — Jaz sploh ne verujem v eksistenco črnih bratov, vsaj toliko časa ne, dokler jih ne bom zagledal s svojimi lastnimi očmi. Razvenciga pa — tako je nadaljeval — ustavljajo le ljudi, s kateri imajo poravnati kak račun. Kaj pa sva midva storila tem ljudem?

— Mm, hm, — je mrmral debeli, kaj pa potem, če bi ti ljudje izvedeli, ...

Unolknil je ter uprl svoj pogled v samovar, katerega je prinesla medtem Sonja v sobo.

— No, zakaj pa ne pripoveduje nadalje? — je vprašal Ivan.

— Vsi vragi, pa imate tu lepega dečka! — je rekel Špicma ter hudobno mežikal. — Kakor pa ti je ime, dečko? — je vprašal.

— Sasa, — je odvrnila ona ter odšla skozi vrata. Takoj nato pa se je vrnila ter prinesla mesa, kruha in kavjarja.

Ivan in Špicma sta sedla za mizo ter pričela jesti in piti. V sled dolge vožnje sta bila oba lačna in žejna.

Nato pa se je vrnil Ivan na opanbo, katero se je prej prekinilo.

Med jedjo je nato Špicma nadaljeval, da se boji črnih bratov posebno radi tega, ker se je posebno na njegovo pripravljanje odločil

proces v zadevi zapuščne kneginje Damarov v prid generala Trojekarova.

Ivanu se je izvil vsiklop presenečenja, a hitro se je zopet zavedel ter vprašal v kolikor mogoče nedolžnem tonu:

— Kedar pa je razsodilo sodišče v tej zadevi, dragi Anton Papnučič?

— Predvečrajšnjem se je objavilo razsodbo in jutri se bodo podale tozadevne sodnijske osebe v Kudinovko, kjer bodo vzele v imenu generala posestvo v last. V sled tega tudi ne morem slediti vašemu prijaznemu povabilu ter ostati pri vas do jutri zvečer, temveč se moram jutri zjutraj odpeljati v Kudinovko, kjer se bom sestal z Lubovom in pisarjem.

— Tako, tako, — je rekel Ivan polglasno, — torej že jutri.

Špicma, kateremu je medtem razvezalo vno jezik, je nadalje pripovedoval, da ni sodišče na njegov predlog dosedaj še nabilo razsodbe, temveč le obvestilo grafa o tem. Pa tudi se ne bo zgodilo preje, dokler se formalno ne vzaime v posest posestva Kudinovke. Namen vsega pa je, da črni bratje ničesar ne izvedo o tem.

Na ugovor Ivana, da ne morejo črni bratje ničesar proti sodnijskemu povelju, je pripomnil Špicma:

— Boljše ostane vedno boljše. Da imajo ti vragi svoje špijone tudi v dvoranah justice, je pokazal beg rdečelase pustolovke, te baronice Brandt. Odkod pa naj bi drugače te ženska izvedela, da se je hamerava prijeti?

(Dalje prihodujič.)

BOJNE MAPE

evropskih v boj zapletenih držav v obliki velike knjige z 20 stranmi.

— Samo 25 centov. —

Za 50 centov.

Dobite pa veliko knjigo istotako s tolikimi stranmi in s slikami vladarjev vseh sedaj v boj zapletenih držav, poleg te pa še eno knjigo s slikami z bojšča, ki vsebuje 50 krasnih slik.

Kdor torej želi prvo, samo mapo, ali drugo, „mapo s slikami z bojšča“, naj takoj naroči ter pošlje obnem 25 ali 50 centov na upravo „Slovenskega Naroda“.

KDOR ŠE NI DRŽAVLJAN

naj prebere tale oglas.

V zalogi imamo knjižice katere vsebujejo vprašanja in odgovore, katere je splošno potrebno znati odgovoriti pred sodnikom, kateri podeli dovoljenje za izdajanje državljsanske pravice.

Ta knjižica vsebuje vprašanja in odgovore v slovenskem in angleškem jeziku in je urejena tako, da se lahko vsak sam nauči, kako mu bo pri sodnji treba odgovarjati, za dobiti državljsansko pravico.

Razum tega vsebuje ta knjižica še druge za vsakega v Ameriki živečega rojaka potrebna navodila v pogledu državljsanstva, postnih hranilnic, paketne pošte it. d. Cena tej prepotrebni knjižici je 25 centov, katere pošljite na upravo tega lista.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

ZGODOVINA PRVE-DRUGE NARODNE BANKE.

Ze leta 1852. obstojala je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Ustanovljena je dne 28. januarja pokojni James Laughlin, vtemeljitelj današnje velike Jones and Laughlin železarske družbe, kakor Pittsburg Trust & Savings Co.

Banka se je tedaj nahajala na Penna Ave, blizu H. ulice. V aprilu l. 1852. kupila in prevzela je banka dobro gredečo denarno tvrdko Fifth Ward Banko, v l. 1853. imenovala se je Pittsburg Trust Co., leta 1854. se je glavnica povišala na \$200.000.

V tem času preselila se je na Wood Street poleg Fifth Avenue in to zemljišče je del lota, na katerem danes banka stoji.

L. 1863. se je ime banke menjalo v First National Bank of Pittsburg, Pa. (Prva Narodna Banka). To je bila prva banka v Pittsburgu in ena izmed prvih, ktere so zaprosile za članter nacionalnih bank. Glavnica Prve Narodne Banke bila je takrat \$500.000 a bank je bilo takrat v Pittsburgu samo 12.

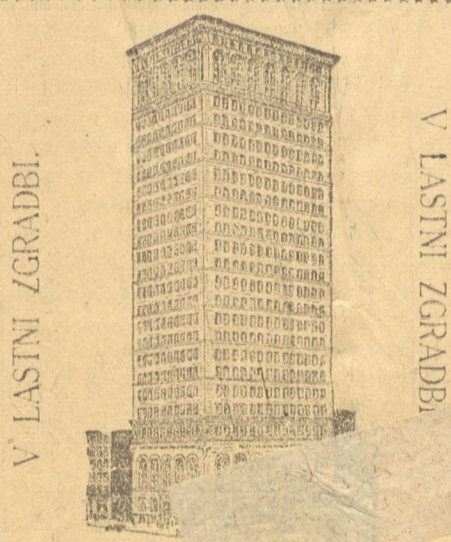
Dne 1. sept. 1875. povišala se je glavnica banke na \$750.000 a v letu 1892. se je dodalo glavnici nadaljnjih \$100.000.

Dne 1. avgusta 1901. je bil inozemski in parobrodski oddelek utemeljen po konzulu Max Schambergu, poznat pod imenom Max Schamberg & Co., kupljen in banka je začela poslovati z Evropo, posebno z našimi rojaki.

Mr. Wm. F. Benkiser, ki je bil s tvrdko Max Schamberg & Co. od leta 1891. postavljen je bil za upravnika novega oddelka, in razum upravnika v tem inozemskem oddelku bilo je takrat nastavljenih še šest oseb. Danes ima bank v svojem inozemskem oddelku nastavljenih ne šest oseb kot leta 1901. temveč se je osebje tega oddelka že leta 1912. povišalo na 44 oseb.

V letu 1913. spojila se je Prva Narodna Banka v Pittsburgu z Drugo Narodno Banko in novi zavod se imenuje zdaj Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Glavnica ima \$4.000.000 in prebitka \$1.168.027.03.

Dalje pogledjte Statement od 2. septembra 1915.

POŠILJAMO DENAR STARO DOMOVINO HITRO, VARNO IN CENO. SPREJEMAMO DENAR V HRANITEV IN PLACUJEMO OBRESTI. VSAKA ULOGA IZPLAČUJE SE NA ZAHTEV BREZ ODKAZA.

INOZEMSKI ODDELEK, VTEMELJEN PO KONZULU MAX SCHAMBERG & COMPANY PRODAJAMO PAROBRODSKE LISTKE ZA VSE PROJE, KAKOR SAME KOMPANJE. NAVODILA, SVETE IN VSE POTREBNE TISKOVNINE POŠILJAMO BREZPLAČNO.

Našega lastnega poštnege urada poslužuje se na tisoče naših rojakov, ker se jim pisma ne izgubujejo, tudi ako se isti večkrat selijo in premeštujejo. — Pišite v domovino naj vam pošljajo vasa pisma na naso banko. — Posteno delo točnost in varnost je naše geslo.

V VSAKEM SLUČAJU OBRNITE SE NA TO, ENO OD NAJBOLJ ZNANIH IN NAJGLASOVITIH BANK, NE SAMO V AMERIKI, TEMUČ PO CELEM SVETU.

NAŠ NASLOV V ANGLESKEM JEZIKU SE GLASI:

FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH

Cor. Fifth Avenue and Wood St.

PITTSBURGH, PA

MALI OGLASNIK. CLASSIFIED ADS.

Wanted: laborers for one insertion ... \$1. domestic help ... 50c work ... 05 requires: for friends etc. ... 25 other notices ... 50 ZA OGLASE SE PLACA: delavce za vsakokrat ... \$1. stozinca ... 50 delo ... 05 prijateljstvo ... 25 za druge objave ... 50

NAŠI TERITORIJALNI ZASTOPNIKI:

Za Calumet, Mich. in okolico: gosp. Dr. JOSEPH PLAUTZ. Za Mesaba Ranch: gosp. FRANK RANTASHA. Za Cleveland, Ohio: gosp. C. M. SPIGELSKI. Za New York in okolico: gosp. JOSIP LAPAJNAR katero rojakom najtopleje priporočamo. Uprava.

NAŠI LOKALNI ZASTOPNIKI.

Joe Adamich, Kitzville, Minn. Frank Ambroz, Tooele, Utah. Jakob Ambrozič, Eveleth, Minn. Jos. Aidel, Milwaukee, Wis. Joe Abel, Bloctown, Ala. John Andolsick, Cleveland, O. Max Arnšek, San Francisco, Cal. Anton Babnik, Eveleth, Minn. Jerry B. Bartl, Butte, Mont. Frank Bregar, Clinton, Ind. Tony Bakše, So. Chicago Ill. Ignac Celigoj, Kellogg Idaho. Frank Cerjak, Leadville, Colo. T. Chadez za Reliance, Wyo. Jos. Crainz, Indianapolis, Ind. Conrad Contz, Radley, Kans. John Debelak, Eveleth, Minn. Leo Dolenc, Export, Pa. Peter Erzar, Chicago, Ill. John Fedran, Port Washington, Wis. Tony Fedran, Little Falls, N. Y. Peter Fugina, So. Chicago, Ill. Jos. Gorican za Chicago, Ill. John Grisch, Calumet, Mich. Ant. Gačnik, Cleveland Ohio. Joe Gamaz, Pueblo, Colo. Frank Hajny, Lusk, Pa. Joe Hribernik, Glenoe, Ohio. Frank Hrovatich, Virginia, Minn. Mihael Jakofčič, Bradley, Ill. Frank Janskovech, Peoria Ill. Ant. Jazbinske, Billton, Pa. Jerry Jerich, Pueblo, Colo. Anton Komar, Milwaukee, Wis. Frank Koren, Milwaukee, Wis. John Koren, Milwaukee, Wis. Frank Krizan, Chisholm, Minn. Frank Lesar, Calumet, Mich. Louis Lesjak, Bridgeport, O. Frank Leskovec, Little Falls, N. Y. Mat. Leskovec, Girard, Ohio. Frank Luzar, Indianapolis, Ind. Lovr. Mesarič, Milwaukee Wis. Ignacij Medved, Colliwood O. E. J. Mensinger, Pueblo, Colo. Mike Muhvič, Eddie Minn. Andrej Pirč, Ely, Minn. Mike Použar, Roswell, Ga. Ivan Purnet, Little Falls N. Y. Frank Pucelj, Aurora, Ill. Rudolf Puzelj, Barbours, O. Frank Repenski, Milwaukee, Wis. Matt Reven, Mountsville, W. Va. Frank Rotar, Toga, Colo. Anton Sakrajšek, Shobogam, Wis. Mike Skufca, Hostetter, Pa. Jos. Simčič, Pittsburg, Pa. A. Sneller, Pittsburg, Pa. Frank Smuk, Claridge, Pa. Jos. Stariha, East Helena, Mont. Joe Starina, Indianapolis, Ind. Anton Stavanja, Cleveland, Ohio. Cyril Svetlin, Duryea, Pa. Peter Usaj, Durbin, W. Va. R. Valto, Milwaukee, Wis. John F. Vesel, Ahmeek, Mich. John Vodovnik, Milwaukee, Wis. Ant. Zidansek, Pittsburg, Pa.

C. in kr. avstro-ogrski generalni konzulat v New Yorku, želi izvedeti za naslove sledočih: Bienkowski Ludwig, Dobrka; Bilic Oktavijan, Tjesnos; Kuc Theodor, Stary Sambor; Mayerhofer Josephine, Markov Guiseppa, Maty Herman, Provanznik Wenzel, Neu Boltz; Philippz Barbara, Salava Eugen, Eghim, Rothwasser; Wanet Hawryto, Zyrndranova; Wallstein Ernst, Domanj; Weiser Frank, Wiedermann William, Vidan Josef, Grohote; Zaitl Georg, Galjanic Dinko, Punat.

NAZNANILO

Slovensko podporno društvo „SV. PETRA“, št. 50, J. S. K. J. v Brooklynu - prireditelji letni piknik v nedeljo dne 3. septembra 1916, v Henry Walter Emerald Parku, Glendale, Long Island.

Vsak ... detave ... v svojo prostem času nekoliko dolarjev na teden, ako se ta kraj obrne na upravo „Slovenskega Naroda“ za pojasnilo.

POŠLJITE SAMO

25 centov na upravo „SLOVENSKEGA NARODA“ kot četrtletno naročnino in dobivali boste najuglednej in najneodvisnej časnik v Ameriki. Polletna naročnina \$0.50 Celoletna naročnina \$1. (Opozarjamo vas na naše krajevne glavo)

POD SVOBODNIM SOLNCEM.

POVEST DAVNIH DEDOV.

Spisal Fr. Pinžgar.

(Ta vrlo zanimiv roman se je začel v šesti številki Slovenskega Naroda. Kdor ga želi čitati in ni prejel seste in nadaljnjih številki, naj si jih nakupno naroči.) (Nadaljevanje.)

„Da je Irena oteta! In Ljubina — morda ugrabljena in oskrnjena — tepeva sužnja — Morana, daj mi krvi! Perun, nasej vojno po vsej zemlji!“

Mrko je pogledal po četi in se ozrl na Iztoka. Ali tudi njegova glava ni bila veselo in ponosno zravnana. Spremljevale o ga zmage pod prjo se je gredo Epafrditovo pismo na ljubezni polnem sreču — ali sestre ni bilo. — In domislil se je pol-blaznih solz starega Svaruna, ko se vrnejo v gradišče brez Ljubine. In kakor bi vso sladkost použila v grenkobi, je bila velika skrbi, kaj z vojsko Slovenov. Če so tolpo napali Heruli? Razbita je! Braz glave, čeda ovac — plaha zverjad — zakaj ni šel z njo! Temna slutnja mu je obletavala misli. Čezdalje jasnejša in bolj močreča se mu je zasedala v glavo.

Nočevali so v gozdu. Nihče ni zapalil ognja. Po dva in dva sta se pogovarjala šepetaje. Razločno se je slišalo hrampjenje konj, ko so grizli v travo. Kmalu so zaspali — brez stražnika. Celo Iztok je legel brez skrbi — poln ožotnosti. Samo stari Sloven — Jarožir, se je naslonil na bukev, vprl se na silni meč in bdel napol in napol podremaval vso noč.

Ko se je drugi dan solnce nagnilo preko zenita, se je zablščala pred njimi gladina vletoka. Iztok je velel razjahati, zagnati konje na oddih v senco hrastovega gozdiča, peterim vojakom z Jarožirov na čelu je pa poveril, da poiščejo brodov.

Stari Sloven je odšel proti Donavi, ostali vojaki so poglobili v senco in čakali.

Ni še pretekla ura, ko zašumi za njimi. Iz visoke trave je dvignil glavo Jarožir, ki je prilezel po vseh starih do počivajočih tovarišev in zašepetal:

„Tunjuš!“ Vse je zagomezelo, vse se je streslo in zganilo med vojaki o tej besedi. Rado je planil iz trave zver, ko se ji približa plen.

„Na tla!“ je velel Jarožir. Po vseh starih so se preplazili vsi v sredo gozdiča do konj. Ko so bili dobro zakriti, je izpregovoril Jarožir:

„Huni se vkrcavajo na brodove! Rdeči plaše frifota v sapi!“ „Prokletstvo!“ je škrtnil Iztok. „Odkod prihajajo? Ko bi iz gradišča? — Po Ljubino je šel. Morana! Moj oče! Na konje! Ni den naj ne uteče! Smrti so zapisani! Jarožir, kje so ostali drugi stirje?“

„Poskrili so se v trstju. Tako sem zapovedal, in se priplazil sam, da nas niso zagledali.“

„Dobro si naredil! Izberi si vsak svojega Hune. Koliko jih je, Jarožir?“

„Morda trideset, morda več. Ne vem natanko.“

„Vseeno — če jih je stotina. Tunjuš pade!“ „Samo od mene!“ vikne Rado, ki se je stresal kopnenja.

„Ne vem, prijatelj! On je velik vojak. Ne zmores ga!“ „Pir Perunu, zmorem!“

Jermenje je bilo pozapeto pri konjih, rešetke na licih, Jarožirov strašni meč je bil že dvignjen in je gorel v blešku kakor plamen.

Dolgo so čakali. Konji so nemirni pričeli kopati zemljo. Jezdeci so jih stiskali, krotili in šepetaje pogovarjali, dasi so sami nestrpnje čakali od konj. Samo Iztok je stal na robu gozda sredi gostega grma in strmel na obal, da razsodi, kam se obrnejo Huni. Ko je po dolgem čakanju zazrl rdeči plaše, je posegel še enkrat po permenu pod brado in poskusil, če je dosti trdno pritrjen šlem. Zaskrbljen je dosti in težko ga dela.

Za Tunjušem so poskakali z brodov Huni — deset, dvajset, trideset — in še pet. Iztok je videl, kako je potegnil Tunjuš konja na levo, ker je hotel zaviti sam v nasprotno smer v tabor, kakor je bil vajen.

„Mimo nas pridejo!“ Prav grozničava drhtavica ga je obšla sarnega veselja. Počakal je še nekaj trenotkov, potem se preril skozi vejevje do čete.

„Jarožir in še pet — napadete prvi! Da se Huni ne splašijo in ne rdeko! Tunjuša se ognite! Zanj poskrbiva z Radom. Ko se zapletete v boj — planemo vsi!“

Komaj je izgovoril povelje, se je pokazala ob robu gozdiča prva iztegnjena konjska glava. Jarožir je stisnil konja. Ali v tem hipu so odpravljali pokorščino konji in vojaki.

Kakor bi razdivjani hudournik prefragal jez, tako se je zadržila vsa konjska likrta za Jarožirov in naskočila Hune. Prvi zamah je z nedosežno silo udaril stari Sloven. Odsječena hunska glava z rano vred se je zakotalila po tleh. Kakor bi zabučal z rogom, so ob tem zatulili Sloveni in Huni vsi zaeno. Stepa je zastokala ob spopadu, ko je tresel konj ob konja, zaškrtalo jeklo ob jeklo. Niti en Hun ni zamudil trenotka, da ne bi potegnil meča. Zadnji jezdeci so vrgli celo kopja v Slovene in prodrali troje konj, da so trije vojniki omahnil in padli v travo. Začel se je nato boj jezdec z jezdecem. Krog osmdeset mečev se je krhalo, iskre so švigale od jekla, razljudil se je po mehki stropi splošni dvojni najboljših vojničkov, kar jih je nosila zemlja ob dolenji Donavi. Pokali so šlemi, hrestali hunske oklepi iz konjskega roga, tisoče kolobarčkov so bliskovito črtali meči v solnecem svitu, zaletavali so se pari borecev, odbijali in odskakovali, napadali in bili vnovič, zamahovali v glave, podli v prsa — kri je škropila od rok, polivala konje, ki so pobesneli kakor jezdeci, bljuvali pene, spenjali se na zadnje noge, bili s kopiti in grizli ob napetih bzdah.

Rado se je pognal kakor tiger za rdečim plaščem. Iztok mu je sledil. Z zavijtenim mečem je navahil nad Tunjuša — zamahnil je, da je zavizgalo po vzduhu. — Toda Tunjuš je pričakal udarec tako brezbržno in hladnokrvno, kakor bi bil nameril nadenj bosopeji pastir s šibo.

Zv-ink!

Rado je bil brez meča, Tunjuš mu ga je izbil in v istem zamahu mu dosegel šlem, da je zavezala v pozlačeni kovini široka rana. Rado je odskočil in zahrpal v pobesnelosti. — Tunjuš je v hipu skrivil kometec in okrenil konja, da zadere meč Radu v ledja. Ali Iztokov meč je švignil vmes in odbil sunek. Tunjuš se je zaobrnil kakor misel na je švignil vmes in odbil sunek. Tunjuš se je zaobrnil kakor misel na je švignil vmes in odbil sunek.

Njegovo oko, ki je videlo že toliko krvavih končic, zamahnjanih nad svojo glavo, je hitro spoznalo, da je Iztok navarnejši sovražnik. Oba konja sta se vzpela — kakor bi plemenita žrebca spoznala, da se pomerita največja junaka. Zazvenelo je, zaškrtalo in se zabliskalo. Dve glavi sta bili zaviti v bliskovite kače trepetajočih krogov, katere so pisale grozeče konice nad obema. Znoj se je poodil obema po licih. — Tunjuš je spoznal, da gre v tem trenotku za njegovo življenje. Hipoma je izpustil konjeve brzde — sredi najgorjega boja je se odleval po suhcu — da jo zapahne v Iztoka.

Tedaj je pa zakričal Rado: „Pusti ga — pes!“

„Pusti ga — pes!“

„Pusti ga — pes!“

in dvoje trpel se je zvalilo iz sedel na travo, dvoje konj je brez jezdecov zakopetljalo v stepe. Kakor klešče je tiskal Radó Tunjuša, ki se je prekolobal vznak. V Radovi roki se je posvetil kratak nož — iz Hunovega vrata je pa bržgnil vroč črn curek. Na bojišču so obležali vsi Huni in petnajst Slovenov, dasi so bili vsi zavarovani s šlemi in prnjami. S poštovanjem je ponavljal Iztok, hodeče med trupli: „Morana, kako vrli junaki!“

DVAINDVAJSETO POGAVLJE.

Ko so Sloveni odpočili od vročega boja in darovali Perunu skropane obete, je velel Iztok, da pobere mrtveem vse orožje, polove konje, trupla pa zakopljejo, da jih ne oskrnijo mrhojede. Zakaj bili so preveliki junaki, da bi smele kosti počivati razmetane in oskrnjene po stepi.

Rado je poiskal Tunjuševo truplo. Obstal je pri njem in se zagledal v široko, v snurnem boju z grenkobo napolnjeno lice. Divjega sina narode je obšla gorka slast, ko je gledal truplo njega, ki mu je ugrabil izvoljeno, od sreča ljubljeno. Segel je po Hunovi čapki, po rdečem plašču in mu ga strgal z ramen, da se je prepral dragoceni škrlat. Rado se je pasel celo ob razdejanju obleke tistega, katerega je črtil z večnim črtom — še mrtvega. Trgaje ob zaponah mu je snel oklep od konjskega roga, ki je bil posejan na prsih in na zaponah z rubini in smaragdi.

Ko ga je potegnil Tunjuša z života, je padel od prs kos zvitega pergamenta.

Rado je pobral pisanje, razmotal in gledal neuk brezmiselnost na črke.

„Morda je važno pismo“, je preudaril — in ga takoj nesel Iztoku. Ko je v Bizanu izsolani Svarunič pogledal pergament, je vzkliknil:

„Pri bogovih, od samega Upravde! Iz carske pisarne!“ Oči so mu razburjene begale po vrstah, jeza in radost sta se kresali v njih.

„Osveta usode!“ je izpregovoril važno, ko je prečital do konca. Krog njega so se zbrali vojniki in strmeli, kaj bi bilo v pismu.

„Tunjuš in Upravda sta kopala jamo Slovenov, ali sedaj padeta sama vanjo. Tunjuš je že na dnu — za njim pride Upravda! To pismo je dar sprave med Anti in Sloveni!“

Vse se je zavzelo. Radovedna napetost med vojniki je rastla. Zgrnili so se tesneje k Iztoku in poslušali, ko jim je tolmačil carski pergament.

„Možje, borileci za osveto bratov in očetov, ali se pomnite, kaj sem vam govoril pred vojsko z Anti? Kdo je bil giavar izdajavev? Morda Volk? morda Viljenec?“

„Tunjuš“, je votlo zamrmralo med poslušavci.

„Tunjuš-pesjan! Pravdo govorite! On je preli bratovsko kri, on je podpalil ogenj zavisti, on zasadi kol in zabil plot med Ante in Slovene, Danes je žel, kar je sejal. Nam je pa dala usoda v roke ključ, s katerim odpremo zopet sra bratov Antov!“

Vojnik so se začudili. Pod nebo se je razlegel vzklik radosti. Iztok je dvignil pergament.

„Poglejte, to pismo izdajavstva se je gredo na izdajavskem sreču — toda sree je omrznulo, in otopela je pušica, ki jo je pomočil v zavest in prelest ter naperil v narod Slovenov. Carska pisarna sporoca v pismu vsem kastelom po Moesiji, Traciji in Iliriji, naj Tunjuša sprejmo, če pride, kot zaveznika Bizanca, naj ga varujejo kot vraga državljana. Zakaj on je razdvojil barbare — Ante in Slovene, on jo vodi strešnje Antov v Turris, da se zvečemo z njimi zoper Slovene in Varhune. Njegovo delo je, da je varna meja na severu ob času, ko se bije boj za Italijo.“

Truma se je zavzela in začudila.

„V Turris da so dospeli Anti? Pogibel proti gradišču! Če srečajo Slovene, ki se vračajo s plenom? ... Morana! Naprej, na pomoč!“

„Naprej!“ da sežemo Antom v roke! To pismo muči spor! Slava Perunu!“

Iztok je zvil pergament. Takoj so zajezdili na plave in se napotili čez Donavo proti Turrisu.

Dasi bi bila zlahka dosegli še tisti večer napol razdejano mesto, si je Iztok premislil. Vojaki so bili zmučeni, konji spehani. Če pridejo do Antov na noč, jih ti lahko napadejo in premagajo. Stutil je, da mora biti za brodom in lesom, ki se je vleklo vzporedno z Donavo proti Aluti, cela vojska Antov. Zakaj sicer bi se ne drznili priti pred vhod do gradišča Slovenov.

Zato se je utaboril v sumi na južni strani brodov in čakal noči. Petero najzanesljivejših vohunov je pa odposlal ponoči preko gozda gata čudo nizkih in svetih zvezd, je ležal Iztok vznak na mahu; pod glavo si je dejal ščit, čez prsi, opasane s trdim jeklom, težki meč.

Odkar se je vozil z Ireno od Epafrditove vile po Proponti, se mu ni zdela še nobena noč tako lepa, nikdar se mu niso približale zvezde tako nizko, nikoli mu niso bile prsi tako pretesne, kakor ta večer.

Ves ogenj strastno ljubečega sra se je razkipeł no žilah. Pod prjo je trkalo sree ob Epafrditovo pismo, ki je bilo šepetalo: „Pridi, junak, pridj po golobico! Že dviga peroti, njeno modro oko kopni na sever. Čaka, da te razre, prezvesta, in ti zleti na prsi, kjer počije in zaživi sanje, ki jih tih kopneče sanja vsako noč, vsak dan — vse trenotke“. In ob istem pergamentu je ticalo pismo iz carske pisarne. Kakor zamahnjen meč je bilo to pismo. Udarec bo-topotnil in zvalila se bo glava črne zmije — nastoge in bratomornega boja. Sloveni in Anti se objamejo, vse sovraštvo se preljuje in ljubezen, ki zagori v grozno žugajoče ogenj. Bizane zatrepeta, njegovim orlom udarijo na perot sokoli Slovenov.

Ob tej misli je sree junakovo vztrepetalo. Valovi sreče so ga propuli, dvignil se je, naslonil s komolcem ob ščit in gledal zlate milijone nad seboj iz katerih je sijala nanj sreča in radost.

„Bogovi, prizanesite, zaradi naroda, ki vam kotje darove!“ Silo na se mu je oglasil vdihljaj/prošnje na ustnieh. Ustrašil se je svojega glasu. Med vojniki se je nekdo preobrnil. Mečeva veriga je zarobljala.

Iztok je omahnil nazaj na ščit.

Domislil se je tiste noči, ko je neizkušen mladec ležal takisto vrhu teh hrbecev in prežal na Hilbucija. Vse je drugače odtelj. Tako daleč se mu je zdela tista noč, da jo je komaj dosegel s spominom. Vse je drugače — on sam, njegova roka, njegove misli — le v sreču je nekaj ostalo: Hrepenenje po svobodi, ljubezen do naroda — in prav globoko v sreču, na dnu v tajnem kotu — mrzli dvomi.

Kot mladec je razmišljaj: Volkodlak — Morma — Besi — da bi mu škodovali? Zakaj se jih ne boji Hilbudij? Danes dviga isti hladni dvom sikajoče želo: Bogovi — prizanesite! Li res? Kaj resnično zmaguje Perun? Kaj ga vodi Svetovit? Ali je res Morana njegov meč?“

Čuden strah je objel seneci junaku. Zbal se je misli. V listju je zastumelo.

„Če bi Šetek...“

In tih, bojazni polna vera očetov je segla po želu dvoma v njegovem sreču in mu odkrnila konico. Po nebu je priplul žareč oblak, iztoku se je zamegnilo pred očmi. Če se vozi Perun? Če ima nabrušene strelce v maščevnih roki —

Zopet se je dvignil, segel po meču in prisegel neizmerne obete Perunu in Svetovitu.

Ali v istem hipu, ko je zatisnil oči, se mu je tih približala Irena — v rokah z blagovestjo. Iz knjižje je gorel plamen ljubezni in ožarjal njen obraz, ki se je smehljal v globoki veri njegovim dvomom. Tih so se zgibale njene drobne ustnice, kakor nekda v čolnku. Zdelo se mu je, da so se pordele od njegovega poljuba. Kakor odda-

Mr. Clemens Rudnick, 33 Palmer St., Detroit, Mich., je našel Severovo Zdravilo za obisti in jetra ko je imel obistno nepričko ter nam je pisal: „Bil sem bolan več kot eno leto in pol. Potem sem izvedel o Severovem Zdravilu za obisti in jetra ter sem bil osvobod. Bilo tega lahko priporočam to zdravilo vsem, ki trpijo vsaj obistna in jetra.“

Kadar vas hrbet boli iščite vzrok. Mogoče je, da ga povzroča kaka obistna neprilika in zato rabite

Severa's Kidney and Liver Remedy (Severovo Zdravilo za obisti in jetra) ki vas bo spravilo na pot k zdravju. Rabi se naj v slučajih vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja ali puščanja goste vode, oteklih nog in bola v hrbtu katerega povzročajo obistne neprilike in v slučajih zlatenice ali kislega želodca. Izkazalo se je tudi kot zelo uspešno za odpravo močenja postelje pri otrocih.

Zapeka ro ponavadi tudi povzroja med časom obistnih nepričk in da se pomaga zdravljenju, naj se rabi tudi SEVERA'S BALSAM OF LIFE (Severovo Življenjski Balsam) kateri je že večkrat izkazal svojo vrednost v zvezi s Severovim Zdravilom za obisti in jetra.

Cena Severovega Zdravila za obisti in jetra: 50c a \$1.00. Cena Severovega Življenjskega Balsama: 75c. Vprašajte vašega lekarnarja za Severovo Pripravko. Ako vas ne more založiti, naročite jih od nas. W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

ŽEPNO PERO, SVINČNIK in PEČAT 50c Z IMENOM IN PRIIMKOM SAMO ZA NAŠE NAROČNIKE. Napišite svoje ime in priimek, pošljite 50 c. na upravo lista, navedite svoj točni naslov, in naročilo se bode takoj izvršilo.

J. POPOVIĆ CLEVELAND, OHIO 2537 St. Clair Ave. Prva slovenska veletrgovina domačega tropinoveca in domačega vina. Domači tropinovec po gal. \$3.00; 3.25; 3.50 Domače belo vino, galona po \$1.00 in \$1.50 Domače rdeče vino, galona po .50c in \$1.25 Za vse druge nasvete se obrnite ustmeno ali pisмено na: JOHN POPOVIC 2537 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO

ZEMLJEVID CELE EVROPE 50 PALCEV ŠIROK IN 40 PALCEV DOLG. SAMO 30 CENTOV. Vsak naš naročnik, kateri nam pošlje vsaj enega celoletnega novega naročnika in naročnino, dobi na zahtev ta veliki zemljevid kot darilo.

ZASLEDUJTE BOJNE DOGODKE! Kraina in velikanska mapa celega sveta, kjer lahko že na prvi pogled vidite, kod se kretajo razne mornarice in premikajo razne vojske. Poleg tega imate na tej mapi naslikane vse vladarje, ki so zapleteni in ki se utedejo zapleti v sadanju vojno, in to pa v njihovih najzadnjih fotografijah. Tudi so na tem ogromnem zemljevidu vse zastave in grbi v barvah vseh v boj zapletenih držav, pa tudi onih, ki utedejo poseci v boj. Razentega je poleg prve mape še druga, na kateri so narisane Združene države in naslikani vsi predsedniki, počeni od Washingtona pa tja do Wilsona, kakor se devet drugih map in deset velikih slik, ki vam predstavljajo svetovne znamenitosti. To vse naročite še danes ter pošljite obnem 50 c. na upravo „Slovenskega Naroda“.

teč, izpod neba, je potrkal njen glas na njegove prsi in govoril kakor nekda:

„Vernj Iztoče, vernj resnici — in Kuistova ljubezen napolni tvoje sree!“

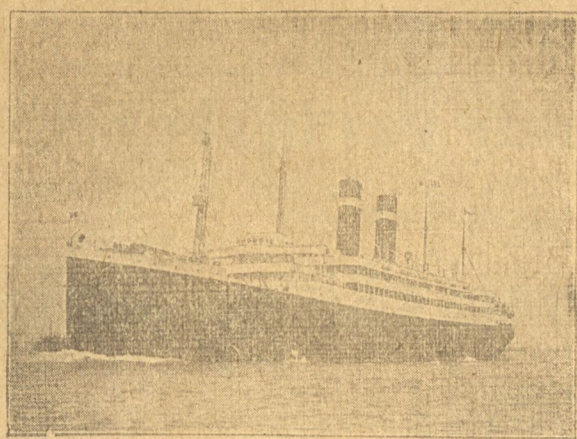
Odprl je oči, desnica je zakrivila proti njej, da jo stisne k sebi, kakor tedaj na Epafrditovem vrhu pod oljkami. Ali roka je trehla čb mrzlo mečovo nožnico — Irena je izginila, krog njega so hropili v globokem snu vojniki.

Iztok je vstal truden od misli. Z danjo je potegnil preko čela, spance se je posvolil od njegovih trepanih. Zavil je s tihimi koraki v tumo, da se razhodi in umiri.

Tedaj se oglasilo govorjenje, smeh, hrestanje suhih vej. „Anti!“ (Dalje prihodnjije.)

American Line

POD AMERIŠKO ZASTAVO PLOVEČI PARNIKI

NEW YORK — LIVERPOOL

TEDENSKA VOZŃJA. KRASNE UDOBŃOSTI. DOBRA HRANA. — DOBRA KUHNJA.

Parobrodi z dvostroknimi vijaki.

„ST. LOUIS“ ..... 11.629 ton „ST. PAUL“ ..... 11.629 ton
„NEW YORK“ ..... 10.800 ton „PHILADELPHIA“ ..... 10.800 ton

URADI AMERICAN LINE:

New York 9 Broadway.	San Francisco 319 Geary St.	Boston 84 State St.	Philadelphia 3219 Walnut St.
Washington 1308 F St. N. W.	Pittsburgh 239 Oliver Ave.	St. Louis 11th & Locust St.	Chicago 14 North Dearborn St.
Minneapolis 121 So. Third St.	Seattle 619 Second Ave.	New Orleans 219 St. Charles St.	Portland, Me. 1 India St.
Quebec 53 D'Albousie St.	Toronto 41 King St. E.	Montreal 115 Notre Dame StW	Winnipeg 333 Main St.

ŽELEZNI ŠLOVENSKI POLK.

Znano je, da je slovenski polk sedemnajsti polk Janezov, eden izmed najhrabrejših polkov, regimentov v Avstriji. Od začetka bitke pri Goli Gori pa do Soče, Oslavja in Doberdobske planote se je ta polk udeležil že 200 bitk in napadov, a ne brez uspeha. Povsod se je kazal kot junaka, kot branilec, dasi je bil večkrat že pred napadom truden do smrti. Janezu se zaiskre oči in pokaže svoje močne zobe, kadar zavpije komandant: „Vorwärts!“; tih je in sam si je zaven pomagal. To je silno, dopadlo zdravniku in je dejal: „No, da Sieht man so fort, dass du ein Siebzener bist, brav wie alle!“ In ko je bil mož dobro obezan, — je izdihnil: Iz krvavel je.

In ko smo zopet na potu proti polentarjem, takorekoč z zadnjim ostanikom Janezov, in še jim ne upade pogum, še imajo isti humor, kakor pri Goli Gori. So med nami večinoma stari ljudje, očetje, a tudi mladeniči, — izbirek, in čim bliže smo Lahom, tem bolj kažejo neko nagnjenost do pretepa, tembolj so veseli, tembolj so med sabo navdušujejo. Včasih st. pijo pri vajah o kratkih pavzah skupaj možje in fantje ter zakrožijo kako prav po domače in nato

pravi fant, ki je šel s „feldregimentom“ v Galicijo, možu, očetu: „No očka, vsaj bo šlo vojaško življenje, kaj ne? Pri vojakih mora iti vse!“

„Oh, seveda bo šlo, ko bi ne bile moje kosti že plesnive, toda v št. ridesetem letu se eksereirat učiti in potem takoj v vojsko iti, je pa že grintava. — Ej enega ali dva polentarija bom pa le še preje v kozji rog vgnal, ko bodo oni mele!“

Tam smo — na laški fronti. Kako veseli so Notranjanje, da lahko zopet govorijo po domače z vojakii. No, Janezom se to tudi tako dopade, da ne vedo, kaj bi začeli od veselja. Eni pejo, drugi pijejo, tretji plavšajo in zadnji naroče od doma svojo ženko, otroke, sestre, matere in ne vem kakšne sorodnike še, da se z njimi še enkrat pošteno in zatrdno pogovorijo, predno gredo na Lahona.

In neverjetno! V Galicijo ali Judenburg je bilo seveda predalet, a sem pridejo žene, peš obiskat svoje možje, brate in fante, dasi smo takorekoč na bojišču — celo iz Dolenjskega.

Vidi se torej, da po slovenskih domovih še gospodari verna ljubezen, ki gori za svoje ljube, a so seveda tudi izjeme.

In dopade se jim, kadar jih nagovorim pri vajah, se pomenimo c tem ali onem, se navdušujemo in ker poznam večinoma vse slovenske kraje, vem takoj, kje je kompanija, če dobe ljudje do komož doma. Ah, prijeto je pri mandanta zaupanje, vse je v redu in kaznovati ni treba nikogar.

Znano je tudi, da avstrijski oficirji išlijo naš polk; sam sem se stišal iz ust višjega vojaškega poveljnika: „Ja, das 17. Regiment ist aber wohl das strammste“. Janezi se zavedajo tudi tega ter radi zahtevajo ono znano:

Pa lepših fantov res že ni, kot so ti zibe marji, po beli cest' marširajo sovražnika zagledajo —

KAKO SMO SE IMELI!

Da boš vedel, kako smo se imeli o božičnih praznikih, Ti jih nekoliko opišem.

Trenotno se nahaja naša baterija v dolinici, ki meri 3000 m². Vsenokrog samo skalovje in tuči v dolini sami. Da smo si mogli napraviti stanišča, smo morali minirati; z velikim trudom smo si napravili tudi streho. Zavarovani smo proti dežju in šrapnelom. Na robu imamo topove. Če tečeš ponoči k topu, padaš in vstajaš ves razbit. Iz doline ne smeš, če greš, izdati baterijo in vsuje se nate dež šrapnelov in granat.

24. decembra na vse zgodaj si slišal tiho prepevanje. Ko se je zdanilo, se je vse moštvo začelo čistiti. Čevlji so se svetili masčobe obrzati obriti, umiti, brki naviha-

Ko se je zmrznilo, so pripravili sveče na božičnem drevescu. Kar je bilo dostoj ranjenih, so bitem se stisnejo vsi v okope ter molče čakajo menaže, ki pride ob 7 uri. Imenitno menažo so imeli. Dobil so darove ter se veselili pozno v noč, pozabljajoč na grenkosti tega življenja.

Tudi meni se je razmeroma dobro godilo. V nizkem okopu nas je bilo pet. Imeli smo se dobro. Obhajali smo sveto noč do 2. ure ponoči. Drugo jutro sem vstal poravnadi, hočem reči: se zbudil, kajti če ne streljamo, ležiš — moras — cel dan ter topo zreš prede.

Dežuje, umazano vreme — nič te več ne spominja na praznik, pred seboj imaš zopet dan, pobi dolgočasja in mučnih misli — pa vendar zopet en dan bliže miru!

26. decembra. Nadaljujem dan kasneje — na Stefanovo. Večraj sem bil moral prenehati, ker je Italijan zopet oskrnjal sveti praznik. Odgovarjali smo mu krepko. Poznejše ure so potekle mirno. Le kmalu potem, ko sem bil zaspal, me je zbudilo močno infanterijsko streljanje. Aha, napadajo. Kmalu bomo začeli! Skočim na noge ter se v temi plazim čez skalovje. Ne zaslišano grmenje. Cela črta v ognju. Vse baterije streljajo. Dež pada in burja brije. Divje moras kričati, da te slišijo. Gluh si popolnoma. Zemlja se trese. Kanonirjem zariž obrat tem bolj, čim bolj streljajo. Čez dobro uro povelje: „Feuer einstellen“. Nevoljen zlezeš v okop, toda zadovoljen si, ker jo je Italijan zopet dobil po grbi. Gotovo ste tudi vi tam doli slišali to obnjenje — bilo je od 11. do 12. ure ponoči.

RAZNO.

NOVOODKRITI TENOR.

„Times“ poročajo iz New Yorka, da so našli nekega voznika, katerega glas je še močnejši in lepši kot Carusov. Ta voznik je doma iz Galaea v Rumuniji. Pratek teden je bil še brez dela in brez vsakega denarja. Sedel je na neki klopi ob Riverside Drive, ko sliši naenkrat v neki bližnji hiši peti rumunsko ljubavno pesem „Donia“. Ko je tako dal časa poslušal petje, gre tja in pove presenečeni služkinji, da mora z damo, ki tako lepo poje, brezpogojno govoriti, ker tudi sam poje. Dama je vzela celo stvar za šalo, poslušala je petje voznika, a osebe, ki so šle mimo, so z občudovanjem poslušale krasen glas. Dames ima bodoči pevec v žepu pogodbo za pet let in se vežba v pevski šoli Mr. Aborus. Pevec se piše Mavričij Horn in je pred kratkim pel pred new-yorkškimi poročevalci. Ne pozna še nobenih not, ali njegov glas da je naravnost diven. Pevec je star 30 let; 16 let je že v Ameriki in je bil že čevljarški vajevenc, cestni prometac, rokoborilec, sofer in voznik. Njegov učitelj v petju se je izrazil, da takega glasu še ni slišal in mu proročunje sijajno bodočnost.

NOV APARAT ZA BREŽIČNI TELEFON.

Noveški inženjer Frost je iznašel nov brezžični telefonski aparat. S pomočjo majhnega mikrofona je mogoče brez žice telefonirati brez ozira na oddaljenost. Na angleški Marconijevi postaji se delajo sedaj nadaljnji poskusi, da se doseže popolno gotovost v obratovanju in zanesljivost pogovorov. Teoretično je naloga baje rešena.

SEZNAMEK IZGUB.

- (Nadaljevanje.)
- Povalec Valent, nad. res. p. p. 87. 2. k. Brežice, Štajersko, 1891. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Pozun Martin, gefr. p. p. 87. 2. k. Brežice, Štajersko, 1891. ujet. (Rusija.)
- Primožič Franc, nad. res. p. p. 87. 4. k. Temnica, Goriško, 1889. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Psaker Ciril, korp. p. p. 87. 12. k. Braslovče, Štajersko, 1892. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Papež Matija, peš. p. p. 17. 6. k. Žužemberg, Kranjsko, 1884. v. Peča Franc, nad. res. p. p. 17. 4. k. Senožeče, Kranjsko, 1881. m.
- Pečar Ivan, peš. p. p. 17. 6. k. Črnomelj, Kranjsko, 1881. ujet.
- Pelo Alojzij, peš. p. p. 17. 9. k. Črnomelj, Kranjsko, 1881. ujet.
- PelkoFlorijan, peš. p. p. 17. 6. k. Toplice, Kranjsko, 1884. ranjen.
- Peroinšek Anton, peš. p. p. 17. 7. k. Kamnik, Kranjsko, 1888. r.
- Petelin Ivan, gefr. p. p. 17. 2. k. Preserje, Kranjsko, 1892. ranj. ste, zlati časi! Tedaj me predrami tovarišev glas: „Ali jih še ni? Dolego jih ni danes“. Vidi, dragi brate, da smo izmenjave silno veseli in da je vsak nestrpu pričakuje. Svetovno razpoloženje je minilo. Pripravljalo se k dežju in iz megle je že rosilo. Dežja se pa bolj bojimo nego sovražnih krogel. Čevli smo si, da bi srečno prišli zopet vnev. Nevarnost je namreč večja, ko prihajamo in odhajamo, nego v strelških jarkih samih. Sovražne krogle iz pušk sikajo in

Prisli so. Ven, nastop. Glej ga zlonka! V oddelek, pripravljen za odhod, priprave krogle, in vojak po leg mene se zgrudi na tla. Spravili smo ga k vojaškemu zdravniku.

Odkorakali smo v ozadje. Nevarna stvar. Sovražnik cesto skokraj vedno obstreljuje, podnevi in ponoči. Posebno nevarno je iti skozi vas, časi jo je že samo kup razvalin: ljudska šola je bila stiri-krat v polno zadeta. Vse to opazimo samo mimogrede, ker smo zmučeni in radi pospešimo korake iz nevarnega kraja.

Po dveh dni hoji smo srečno in brez izgub dospeli v naša kritja. Ura je bila ena po polnoči. Okrepčali smo se z izvrstno večerjo in se podali k zaželjenemu sladkemu počitku. Deževati je začelo, mi pa pod streho! Sladko smo spali pozno v dan — sveti dan...

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

V PITTSBURGU.

USTANOVLJENA LETA 1852.

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI.

INOZEMNI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino

100 kron za \$13.50

ZAJAMČENJEM.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK

CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST. PITTSBURG, PA.

Posiljate po tiskovino za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

POZOR! VAŽNO! POZOR!

ZNATNO ZNIZANE CENE PRI POSILJATVAH DENARJA.

Cene so sledilce:

5 kron	.....	\$	.75
10	.....		1.45
15	.....		2.15
20	.....		2.90
25	.....		3.50
30	.....		4.15
35	.....		4.85
40	.....		5.55
45	.....		6.20
50	.....		6.85
55	.....		7.55
60	.....		8.20
65	.....		8.90
70	.....		9.55
75	.....		10.25
80	.....		10.90
85	.....		11.50
90	.....		12.25
100	.....		13.50
200	.....		27.00
300	.....		40.50
400	.....		54.00
500	.....		67.50
600	.....		81.00
700	.....		94.50
800	.....		108.00
900	.....		121.50
1000	.....		135.00
2000	.....		270.00
3000	.....		405.00
4000	.....		540.00
5000	.....		675.00
6000	.....		810.00
7000	.....		945.00
8000	.....		1080.00
9000	.....		1215.00
10000	.....		1350.00

- Peternel Ivan, peš. p. p. 7. 15. k. Koče, Koroško, 1885. mrtev.
- Pičulin Andrej, orož. orož. odd. 7. Žaga, Goriško, 1873. ujet.
- Pintar Mihael, peš. p. p. 87. 1. k. Celje, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Planinc Franc, peš. p. p. 87. 2. k. Celje, Štajersko, 1881. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Podboj Ivan, lov. lov. baon. 20. 10. k. Postojna, Kranjsko, 1895. ranjen.
- Podpečan Jakob, peš. p. p. 87. 1. k. Pletrovce, Štajersko, 1883. ujet. (Rusija.)
- Potočnik Jožef, peš. p. p. 87. štab. Braslovče, Štajersko, 1881. ujet. (Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Požarnik Jožef, četov. p. p. 87. 12. k. Golavabaka, Štajersko, 1890. ujet. (Barnaul, Toms, Rusija.)
- Rampe Franc, peš. dom. p. p. 36. 2. k. Dobrino, Štajersko, 1883. ranjen.
- Režek Ignac, peš. dom. p. p. 36. 5. k. Stara Loka, Kranjsko, 1884. ranjen.
- Radi Franc, peš. p. p. 87. 3. k. Brežice, Štajersko, 1886. ujet.
- Radič Franc, peš. p. p. 87. 12. k. Blanca, Štajersko, 1887. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Reich Avgust, korp. p. p. 87. 6. k. Ptuj, Štajersko, 1886. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Rezar Barto, peš. p. p. 87. 3. k. Celje, Štajersko, 1886. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Rezec Anton, peš. p. p. 87. 12. k. Celje, Štajersko, 1887. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Robnik Ivan, peš. p. p. 87. 3. k. Levče, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Ročnik Gregor, peš. p. p. 87. 2. k. Celje, Štajersko, 1893. ujet. (Rusija.)
- Rošar Jakob, peš. p. p. 87. 2. k. Mislje, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Rudnik Avgust, gefr. p. p. 87. 1. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1891. ujet. (Rusija.)
- Rangus Alojzij, peš. p. p. 17. 9. k. Devica Marija, v Polju, Kranjsko, 1892. ranjen.
- Rotar Franc, gefr. p. p. 17. 6. k. Brezje, Kranjsko, 1893. ranj.
- Rozman Jakob, peš. p. p. 17. 8. k. Smednik, Kranjsko, 1884. ranj.
- Rajh Alojzij, peš. p. p. 87. 2. k. Ptuj, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Rajh Jožef, peš. p. p. 87. 2. k. Mihalovec, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Ropič Jožef, peš. p. p. 87. 3. k. Gorenji, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Roškar Jožef, peš. p. p. 87. 2. k. Gajovci, Štajersko, 1892. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Rot Franc, orož. odd. 7. Tolmin, Goriško, 1877. ujet.
- Rožman Franc, peš. p. p. 87. 3. k. Globoka, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Rozman Franc, peš. p. p. 87. 1. k. Slovenji Gradec, Štajersko, 1893. ujet. (Ostašov, Sver, Rusija.)
- Putzi Ivan, peš. p. p. 17. 2. k. Bečla peč, Kranjsko, 1882. ranjen.

- Bukovje, Kranjsko, 1893. ujet. (Pensa, Rusija.)
- Skerl Alojzij, peš. dom. p. p. 36. 6. k. Povir, Goriško, 1877. ranj.
- Semič Rudolf, sluga, dom. p. p. 5. štab. Sturje, Kranjsko, 1891. n. (Srbija.)
- Skrkut Jožef, peš. dom. p. p. 5. 4. k. Trnska, Istra, 1893. n. (Niš, Srbija.)
- Šušterski Jožef, lov. lov. baon. 20. 1. k. Brežice, Štajersko, 1895. ranjen.
- Sekolce Rudolf, peš. p. p. 87. 6. k. Celje, Štajersko, 1889. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Sikošek Franc, peš. p. p. 87. 4. k. Gorjane, Štajersko, 1887. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Smolar Rudolf, peš. p. p. 87. 2. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Soper Jožef, peš. p. p. 87. 1. k. Sv. Kiroš, Štajersko, 1883. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Šošter Vincenc, peš. p. p. 87. 2. k. Slovenji Gradec, Štajersko, 1886. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Stor Friderik, četov. p. p. 87. 9. k. Celje, Štajersko, 1889. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Stefančič Rudolf, sanit. p. p. 87. 9. k. Celje, Štajersko, 1882. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Šuligoj Ivan, peš. p. p. 87. 3. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Svenšek Anton, peš. p. p. 87. 10. k. Gruška, Štajersko, 1883. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)
- Salmič Florijan, peš. p. p. 17. 8. k. Belapeč, Kranjsko, 1886. ranj.
- Šest Martin, gefr. p. p. 17. 8. k. Srednja vas, Kranjsko, 1887. r.
- Šetine Ivan, korp. p. p. 17. 6. k. Mihalovec, Štajersko, 1889. r.
- Sever Edvard, peš. p. p. 17. 2. k. Ljubljana, Kranjsko, 1886. r.
- Širok Andrej, peš. p. p. 17. 7. k. Zagorje, Kranjsko, 1880. ranj.
- Slivnik Franc, gefr. p. p. 17. 8. k. Gorje, Kranjsko, 1882. ranjen.
- Spندان Ferdinand, peš. p. p. 17. 6. k. Ovčice, Kranjsko, 1888. r.
- Sralzer Ernest, gefr. p. p. 17. 6. k. Kočevje, Kranjsko, 1887. ranj.
- Starešinič Rudolf, peš. p. p. 17. 5. k. Podzemelj, Kranjsko, 1885. r.
- Suhadolc Jožef, peš. p. p. 17. 2. k. Dobrova, Kranjsko, 1887. ranj.
- Sušnik Anton, peš. p. p. 17. 5. k. Železniki, Kranjsko, 1885. ranj.
- Sušnik Anton, peš. p. p. 17. 7. k. Kamnik, Gojzd, Kranjsko, 1885. ranjen.
- Sadnikar Albin, peš. p. p. 17. 16. k. Št. Rupert, Koroško, 1895. m.
- Salecel Jožef, peš. p. p. 87. 3. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Šešker Martin, peš. p. p. 87. 2. k. Ptuj, Štajersko, 1894. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)
- Sgaga Ludovik, četov. p. p. 7. 15. k. St. Vid, Koroško, 1889. m.
- Šipek Jožef, peš. p. p. 87. 5. k. Laški trg, Štajersko, 1891. ujet. (Chabarovsk, Primorsk, Rus.)
- Škrobar Anton, nad. res. p. p. 87. 7. k. Ljutomer, Štajersko, 1883. ujet. (Rusija.)
- Slavič Jožef, peš. p. p. 87. 1. k. Ljutomer, Štajersko, 1893. ujet. (Rusija.)
- Smole Jožef, peš. p. p. 87. 5. k. Sibirka, Štajersko, 1891. ujet. (Spask, Primorsk, Rusija.)
- Špeh Anton, peš. p. p. 87. 10. k.

Ker ne vemo, koliko časa bodo te nizke cene ostale, opozarjamo rojake, da se sedaj poslužijo te izredno ugodne prilike.

Povejte o tem tudi svojim znancem.

First-Second National Bank of Pittsburgh, Pa.

Corner Fifth Ave. & Wood Street. Pittsburgh, Pa.

Celje, Štajersko, 1891. ujet. (Moskva, Rusija.)

Špitaler Anton, tambor, p. p. 87. 6. k. Celje, Štajersko, 1891. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)

Stampar Jožef, peš. p. p. 87. 2. k. Ljutomer, Štajersko, 1892. ujet. (Rusija.)

Stebler Mihael, peš. p. p. 87. 1. k. Celje, Štajersko, 1887. ujet. (Rusija.)

Stopar Mihael, peš. p. p. 87. 4. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1884. ujet. (Saratov, Rusija.)

Strah Karol, peš. dom. p. p. 26. 12. k. Zagorci, Štajersko, 1891. mrtev.

Strempl Jakob, peš. p. p. 7. 15. k. Cirkno, Goriško, 1886. mrtev.

Šulak Andrej, peš. p. p. 87. 2. k. Ternovec, Štajersko, 1893. ujet. (Bogorodskoje, Nižnji Novgorod, Rusija.)

Švagelj Engel, peš. p. p. 87. 3. k. Stanjel, Koroško, 1892. ujet. (Rusija.)

Tomažič Andrej, orož. post. 14. Roncin, Goriško, 1875. ujet.

Toplak Jožef, voznik, pion. baon. 3. 1. k. Ptuj, Štajersko, 1882. ujet. (Samarkand, Rusija.)

Tavčar Anton, peš. dom. p. p. 5. 12. k. Dutovlje, Goriško, 1890. ranjen.

Timovšek Ivan, lov. lov. baon. 30. 1. k. Mislje, Štajersko, 1891. r.

Torkar Lorenc, kan. kan. p. 3. Grahovo, Goriško, mrtev.

Teršek Alojzij, peš. p. p. 87. 1. k. Celje, Štajersko, 1895. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)

Tkavec Anton, sluga, p. p. 87. 3. k. Slov. Gradec, Štajersko, 1893. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)

Tratnik Anton, peš. p. p. 87. 2. k. Celje, Štajersko, 1889. ujet. (Obujan, Kursk, Rusija.)

(Dalje prihodnjič.)